

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Popolnoma popačena slika

V okviru cerkvenih struktur se neprenehoma objavljajo dokumenti in listine, ki obravnavajo razne probleme današnjega človeka v odnosu do Boga, Cerkev same, vere in morale. Tako izhajajo papeževe enciklike, izjave škofov-skih konferenc ali posameznih škofov. Na kakšen način se ljudje seznanjajo s temi dokumenti? V glavnem prek televizijskih poročil ali časopisov, ki jih ponavadi berejo.

Verniki, ki čutijo s Cerkvijo, berejo poročila iz verskih časopisov in v njih lahko dobijo kar točne informacije; tisti pa, ki berejo samo laične časopise, se ne zavedajo, da skoraj vedno prejema netočne informacije. Laični časopisi se namreč pogosto ustavljajo pri partikularnih in obrobnihih temah, opuščajo bistvo, celo izkrivljajo dejstva. Tako se je zgodilo s Katekizmom katoliške Cerkev, z Direktorijem družinskega življenja, z zadnjimi enciklikami itd. Nekateri časopisi ravna tako namerno, drugi pa iz površnosti ali neznanja. Napačno poročanje o cerkvenih dokumentih se navadno zreducira na naštevane ali iskanje novih grehov, s pretiranim in izkrivljenim poudarkom predvsem žgočih tem, kot je npr. spolnost. Poleg te še najraje obravnavajo politiko in denarne zadeve. To seveda ni prava in celostna informacija; nasprotno: je zavajanje, ki ustvarja vedno nove predsodke. Tako dobivajo ljudje napačno podobo o vodstvu Cerkev in o Cerkvii sami; le-ta postane pred njihovimi očmi le institucija, ki se brani. Take vrste informiranje neizbežno vodi do napačnega zaključka, da Cerkev ni sodobna, je srednjeveška, ni vezana na realno življenje itd. Tako mišljenje pa negativno vpliva tudi na površne kristjane, logično povzroča oddaljitve od Cerkev in vodi do usodnega - žal pogostega - zaključka: Bog da, Cerkev ne. Ta zgodba se nadaljuje in ljulka se širi na njivi pšenice.

Cerkveni dokumenti pa nam govorijo o čisto drugih stvareh: z nasveti hočejo pomagati ljudem, kako prebrest težave današnjega vsakdanjega življenja, česa naj se izogibamo, da bi ohranili vero v Boga, ki nam daje življenje, smisel, veselje, jasnost, pomoč v naših slabostih.

Zato poudarjamo in zdi se nam res potrebno opozoriti na pomembnost verskega časopisa, ki točneje informira o Cerkvii.

g.s.

Krivci v Bosni so...

O strahotni in sramotni vojni v Bosni še nimamo jasne slike. Podobni smo športnim navijačem, ki kričijo v korist enega ali drugega, za svojega bližnjega političnega človeka. Če obsojamo le ubijanje enih in drugih, smo krivični. Veliko krivdo imajo velesile, ki podpirajo in nudijo orožje eni in drugi strani ter tako nadaljujejo kalvarijo tega ljudstva, te čudovite dežele.

Poleg vsega je še satelit prestrelil ameriško letalo. K sreči ta strel ni podoben strelu Gavrilu Principa, ki je leta 1914 umoril Ferdinanda. Ta strel je počil po domovih Američanov, na mizah pogajalcev, v pogovori diplomatov. Vojna v Bosni ni več vojna Evropejcev; postala je svetovna vojna, ker so zaprepadene in vanjo vpletene vse velesile.

Reakcije so lahko različne: novi napadi ali pa še večja indiferentnost. Strel naj počí predvsem v Beogradu, kjer je lahko ključ miru. Za to prosimo in molimo!

Janez Pavel II. bo obiskal Slovenijo

Vsi Slovenci smo klicani k duhovni pripravi na dogodek

Kot je bilo napovedano, bo Janez Pavel II. srečal slovenske ljudi v njihovi domovini 18. in 19. maja prihodnjega leta. Komaj je prišel namig, da bo sv. oče prišel v Slovenijo, se je takoj začelo zahtevno pripravljalo delo. Kdor je bil za to zadolžen, je že navezal stike s sosednimi deželami, ki so že imele tovrstno izkušnjo.

Nedvomno je, da pričakovani dogodek že sproža celo kopico problemov, ne nazadnje tudi političnih (marsikateri politik si želi in bo poskusil nastopiti in se razkazati ob njem, da bi si prislužil ceneno reklamo). Tudi takim in še mnogim drugim problemom bo treba najti primerne rešitve, da bosta pomembna dneva obiska čim bolj uspešna in plodovita za duha, ne pa tarča pretiranega drugačnega obravnavanja. Vsi smo poklicani, da za to poskrbimo.

Pripravljalni odbor dela s polno paro. Središče in smisel njegovega truda je predvsem duhovna priprava; to velja še najbolj za verne ljudi, ki čakajo na papežev prihod kot na edinstven praznik vere. Kaj pa za neverne oz. zlasti tiste, ki se imajo za oddaljene? In kaj za tiste agitprope, ki bodo nastopili proti gostu, svetovnemu popotniku in misijonarju, raznašalcu sporočila miru med ljudmi dobre volje? Ti so že začeli prikazovati papeža v zlobni podobi bodočega lastnika slovenskih gozdov. Laži se žal kopičijo. Marsikdo ga proglašja kot

enega glavnih krivcev za spremembe v bivši Jugoslaviji. Najhujši in najbolj glasni boj se bo nedvomno bil v sredstvih javnega obveščanja, posebno v pismih bralcev, kot se to že očitno dogaja. Pripravljalni odbor mora biti pozoren na njihove odmeve, sicer bosta duhovna priprava in učinek obiska vprašljiva.

50-letnica vojne nas je razdvojila; ne bi bilo dobro, ko bi to bolečo ločitev poglobil še papežev obisk. Zato je pomembno, kako se bo o njem govorilo, kako bo dogajanje ob njem prikazano. Vloga nameščenega odbora in slovenske Cerkev sploh ter vpletenih civilnih oblasti je torej resnično delikatna, potrebna podpore in vztrajne molitve.

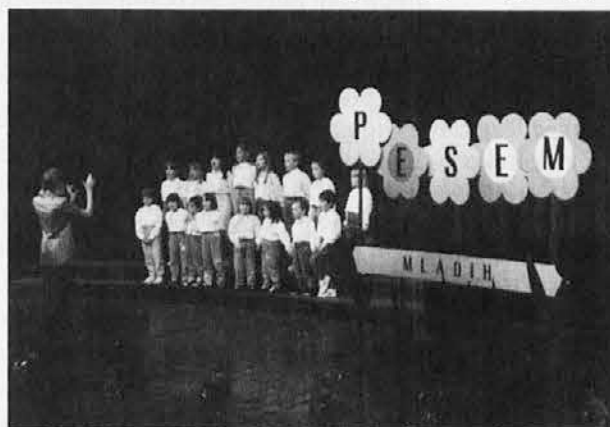
Verni zamejci bomo duhovno spremljali dogodek. Kolikor nam

bo dano, bomo delili tudi težo in odgovornost priprave ter veselje prihoda. Kdor pa misli, da je obisk papeža Janeza Pavla II. zadeva, ki se tiče izključno Slovenije, se krepko moti. Odbor za pripravo je namreč že pravilno naglasil, da je to stvar tako Slovencev v matični domovini kot tistih, ki živijo izven njenih meja. Mobilizacijo začenjamo torej tudi pri nas in med nami.

Vsi Slovenci smo dolžni, da prispevamo k pripravi za ta zgodovinski dan za mlado državo. Naj bo to priložnost za novo medsebojno zblizanje in skupno, odgovorno graditev prihodnosti, tudi v zavesti, da sloni jedro slovenske žive kulture na krščanskem temelju. Novo je vcepljeno na tej korenini.

Dušan Jakomin

Vrsta pomembnih prireditev ob koncu prejšnjega tedna

Konec prejšnjega tedna so se v Trstu izvršile številne pomembne prireditve, o katerih poročamo na notranjih straneh našega lista.

Sliki (Foto Kroma) nam prikazujeta dve izmed teh: proslavo ob 30-letnici radijskega prenosa slovenske maše iz rojanske cerkve (spodaj) in koncert ob 25-letnici otroških pevskih revij Pesem mladim in Naša pomlad (zgoraj).

V nedeljo na referendum

Referendum je pravi vzorec neposredne demokracije, zato imamo državljani dolžnost, da volimo, torej da odgovarjamo na postavljena vprašanja. Poleg tega je tudi prav, da izbiramo pravilne odgovore, da volimo pametno, čeprav je to še tako težko in izbira zapletena. Zadnjič smo samo nazivali 12 vprašanj, na katere bo moral odgovarjati, kdor bo šel na volišče. Več vprašanj je politično nevtralnih, pa vendar se za njimi večkrat skrivajo tudi določeni interesi in namere.

Poglejmo:

Ref. št. 1: če volimo DA, se postavimo proti osrednjim sindikatom, jih ošibimo in s tem zmanjšamo moč delavcev. Svetujemo: NE.

Ref. št. 2: ima skoro enak pomen. Svetujemo: NE.

Ref. št. 3: namen je isti kot pri št. 1. Svetujemo: NE

Ref. št. 4: če volimo DA, prisilimo državo, da se odpove konfina-

(dalje na 3. strani)

Ljubezen Svete Trojice

Že marsikdaj sem slišal, da je kdo dejal: »O Sv. Trojici je pa res težko pridigati.« In ko se ljudje znajdejo pred kakšnim nerazumljivim dogodkom, pravijo: »Je nemogoče doumeti kot Sv. Trojico«.

O Bogu vemo toliko, kolikor se nam da sam razodeti. On pa se nam da razodeti toliko, kolikor je za nas dobro, da ga poznamo, in kolikor si ga želimo spoznati. Bog se je v zgodovini počasi razodeval izvoljenemu ljudstvu. Ta pedagoški pristop ima tudi danes, ko se razkriva vsakemu izmed nas. Kajti človek zaradi grešnosti in krhkosti ni sposoben gledati Boga v vsej njegovi veličini in polnosti. Spomnimo se Mojzesa, kako se je na gori Sinaj bal gledati v Gospoda! Izraelci so se celo bali izgovarjati njegovo ime. Božja slava je tako velika, da je človek, dokler je na zemlji, ne more doumeti, spoznati v vsej njeni polnosti.

Kakorkoli že, bistvo Boga, bistvo Sv. Trojice poznamo. V Svetem pismu in cerkveni tradiciji, predvsem pa v našem osebnem življenju, nam je bilo že razodeto, kar nam zadostuje za naše odrešenje. Prav tako tudi tisti, ki ni nikoli študiral teologije ali bral znanstvenih knjig o Sv. Trojici, ve, kaj je bistvo našega Boga. Oče, Sin in Sv. Duh so v medsebojnem ljubečem odnosu, si deležijo drug drugega, si deležijo ljubezen. Božja ljubezen pa ima tudi to lastnost, da se želi dajati, se želi izražati navzven. In vsaka božja oseba izraža svojo ljubezen na oseb-

način. Zato je stvarjenje izraz Očetove ljubezni, odrešenje Sino-ve ljubezni in posvečevanje izraz ljubezni Sv. Duha. Hkrati pa velja, da so vse tri osebe prisotne v vsakem dejanju ljubezni, ki se izraža navzven.

Da nam bo malo bolj jasno, bom vzel za primer družino, v kateri so oče, mati in sin. Recimo, da se vsi trije med sabo dobro razumejo. Kadar kdo govori o njih, pravi, da so vsi za enega in eden za vse. To, kar jih druži in kar je lastno vsem, je ljubezen. To ljubezen pa vsaka oseba deli na svoj način, tako članom v družini kot tudi navzven. Kako jo deležijo navzven, bom ponazoril z naslednjim primerom. Recimo, da sem popotnik, ki hodi po cesti. Ko grem mimo hiše omenjene družine, me le-ta opazi in povabi v hišo. Oče mi da kozarec vina, mati mi da kos kruha, sin mi pokaže pot. Vsak mi da torej tisto, kar mu je lastno, kar je značilno za njegovo osebo. Vsem trem pa je lastno, da mi dajo isto ljubezen, ki je sad njihovih ljubečih odnosov. Ker se prava ljubezen želi razdajati navzven, je nemogoče, da bi ta družina meni-popotniku ne izkazala svoje ljubezni.

Božji načrt za človeka od samega začetka je ta, da bi bil človek odprt za božje življenje, da bi sprejemal božjo ljubezen, ki se želi dati človeku. Skratka, da bi človek ostal v prijateljskem odnosu z Bogom in od njega prejemal življenje. Na ta način bi postajal vedno bolj oseba, bil zato vedno bolj sposoben ljubiti.

Ivan Hočevar

Močna misel nove enciklike

Prizadevamo si za združitev!

To je velika naloga in obenem izziv, ki si ga je sedanjí papež postavil na pragu novega tisočletja; da bi čimprej dosegel ta cilj, nas je prenetil z novim predlogom: z razpoložljivostjo za pogovor o obliki službe Petrovega naslednika; ne o vsebini, ki ostaja nespremenjena.

Papež se ne odpoveduje avtoriteti, ki ostaja porok občestva in povezanosti med verujočimi, vendar vabi cerkvene odgovorne kroge in teologe, naj se spustijo z njim v bratski dialog o obliki službe rimskega škofa. Taka pobuda nima primere v zgodovini Cerkve. Dejstvo kaže tudi na pogum papeža, ki je pripravljen ponižno sprejeti nasvete glede načina opravljanja svoje službe.

Enciklika je - prvič v zgodovini Cerkve - v celoti posvečena ekumenizmu. Gre za odločen osebni doprinos tega papeža za doseg združenja kristjanov. Janez Pavel II. poudarja, da vsako tako prizadevanje in želje po združitvi niso utopija, pa čeprav je pot strma in težavna. Krščansko sporočilo je le eno in se neprenehno sklicuje na edinost (Jan 17, 21: »da bodo vsi eno, kakor si ti, Oče...«), a ga obenem razumevajo in doživljajo različne veroizpovedi: to je dejstvo, ki pravi, da ni samo enega načina, kako krščanstvo; ono se vtelesa in uresničuje v več zgodovinskih in kulturnih oblikah in verstvih, ne da bi izgubilo pristnosti. In njegova mnogoterost ni nujno princip razhajanja in nasprotovanja. Takšno prepričanje, ki sili v ekumenski odnos, pa zahteva, da se damo na stran »drugih, drugačnih«. Gre za ogromno nalogo, ki zahteva pogumno in potrpežljivo delo. Upanje ostaja. Če ne bo prišlo do združitve na začetku novega tisočletja, bomo pa le vsaj manj oddaljeni ali ločeni. Bolj kot o ekumenizmu govorimo torej o poslanstvu edine Cerkve, tiste, ki jo je Kristus ustanovil, da bi povezovala in dajala življenje vsem ljudem.

Papež blagoslovil plamenico miru

Prvič se je vključil v Tek miru tudi Trst

Papež Janez Pavel II. je na splošni avdienci preteklo sredo blagoslovil plamenico, ki jo v okviru Teka miru - Peace Run, štafetnega teka s plamenico, ponesejo vsaki dve leti po vsem svetu. Prejel jo je iz rok pobudnika svetovne manifestacije miru, 63-letnega pesnika, glasbenika, športnika in filozofa miru Sri Chinmoya, ki med drugim vodi tudi meditacije za mir pri OZN v New Yorku. S tem Tekom miru želi prispevati k preseganju meja, tako političnih kot tudi verskih in kulturnih.

Naše kraje je Tek miru obiskal v četrtek, 1. junija. Ob 9. uri zjutraj so hrvaški tekači predali plamenico pri Dragonji Slovencem, ki so jo potem ponesli prek slovenskega Primorja do Škofij. Tu jo je ob 11. uri pozdravil predsednik Pokrajinskega odbora ZSSDI Livio Valenčič. V svojih pozdravnih besedah je poudaril, da ima šport poleg tekmovalne vloge tudi pomembno vlogo pri povezovanju in zbliževanju ljudi predvsem na narodnostno mešanem ozemlju.

Čez mejo je potem plamenica prišla brez težav, saj so ji mejni organi obeh strani omogočili brez vsakršne formalnosti. Z majhno zamudo je plamenica ob 12.30 prispešla na trg Unità pred tržaško župan-

stvo, kjer so jo sprejeli šolarji, profesorji in predstavniki organizacije UISP Adriano Kovačič. V petek, 2. junija, je ob 9. uri plamenica odpotovala z mejnega prehoda Fernetiči do Ljubljane, kjer je bila včeraj osrednja prireditel. Iz Ljubljane bo šla dalje preko Avstrije v Prago, tu bo v soboto, 24. junija, zaključna evropska slovesnost.

mag. Andrej Feinig

Slovenska Karitas v Caritas Internationalis

Od 8. do 13. maja je bila v Rimu 15. generalna skupščina Mednarodne Karitas (Caritas Internationalis) s temo *Pravičnost in solidarnost, način našega življenja*. Uvedel jo je sam sveti oče in spodbudil prisotne, naj si prizadevajo, da v boju proti revščini in pri pospeševanju celostnega človekovega razvoja udeležijo socialni nauk Cerkve.

Kot vsi vemo, gre za ustanovo, ki usmerja in usklajuje delovanje raznih narodnih dobroteljskih organizacij. Za Slovence je bila ta skupščina predvsem pomembna, saj je bila že prvi dan zasedanja poleg drugih sprejeta vanjo tudi Slovenska Karitas kot polnopravna članica. Upati je, da bo to mednarodno priznanje spodbudno delovalo tudi na pristojne slovenske oblasti, da bodo tako lahko končno uredile pravno neurejeni status slovenske ustanove.

Verske vesti iz Slovenije

OB OBISKU SV. OČETA

Na uradno sporočilo iz Vatikana, da bo sv. oče obiskal Slovenijo 18. in 19. maja prihodnje leto, so mu slovenski škofje poslali posebno voščilo in zahvalo: »Ob Vaši 75-letnici Vam slovenski škofje, duhovniki, redovniki in redovnice ter verni laiki čestitamo in izražamo najboljše želje. (Sv. oče je 18. maja namreč obhajal 75-letnico rojstva. V Slovenijo bo torej prišel prav na svoj 76. rojstni dan). V molitvi se Vas vedno spominjamo in se duhovno pripravljamo na Vaš obisk v Slovenijo.«

Tudi zamejski Slovenci molimo za sv. očeta in se pripravljamo na njegov obisk v domovini, kot smo se pripravljali na njegov obisk v Trstu, Gorici in Vidmu.

NOVOMAŠNIKI

Posvečenje letošnjih novih mašnikov v Sloveniji bo na praznik sv. Petra in Pavla v stolnici tako v Kopru kot v Ljubljani in Mariboru. V Kopru bodo posvečeni Peter Fon iz Tolmina, Tomaž Kodrič iz Brij v Vipavski dolini, Robert Ušaj iz Šempetra pri Gorici ter Marijan Škavarč iz Ajdovšnice. V Ljubljani bodo imeli osem novomašnikov, v Mariboru pa štiri. Jezuiti bodo imeli tri nove mašnike, klerikinci enega, salezijanci prav tako enega. Skupno torej 21 novih mašnikov.

Posvečenja novih diaconov bodo 28. junija, in sicer tri za koprsko škofijo, devet za ljubljansko, osem pa iz raznih redovnih skupnosti.

SPOMINSKA SLOVESNOST NA LAJŠAH

Na svečnico 1944 so partijske oblasti obsodile in umorile 14 domačinov iz Cerknega, med njimi oba kaplana: to se je zgodilo na Lajšah nad Cerknim. V soboto, 1. julija, bo tam škofijska spominska slovesnost ob 50-letnici konca 2. svetovne vojne v spomin na žrtve revolucije in okupacije na Primorskem pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej.

Na Lajšah so stajo, kjer so aretiranci obsodili, predelali v kapelico. Od tam so do brezna, kamor so obsojen-

ce pometali, uredili križev pot. Spored slavlja bo: ob 10. uri križev pot, ob 11. uri blagoslovitev svetišča in sveta maša, ob 12. uri kulturni program. Za to priložnost bodo ponatisnili pesniško zbirko Lada Piščanca *Pesmi zelene pomladi*, ki jo je v Gorici izdala pokojnikova sestra Zora.

SPRAVNI TEDEN

Tajništvo Slovenskega pastoralnega sveta je sprejelo sklep, da povabi vse župnike k razglasitvi in obhajanju pravnega tedna, ki naj bo v juniju. Ta naj bi bil v vsaki škofiji v tednu pred osrednjo škofijsko slovesnostjo ob 50-letnici konca druge svetovne vojne in za pobite. Ta bo v mariborski škofiji 18. junija na Teharjah, v ljubljanski 25. junija v Rogu, v koprski škofiji 1. julija. Tajništvo končuje: »Ta teden povabimo vse vernike k zaupni molitvi za narodno spravo, saj se zdi, da vsi drugi poskusi doslej niso uspešni. Samo božja milost more nagniti človeška srca k temu dejanju.«

UPANJE ZA SLOMSKOVO BEATIFIKACIJO

Pretekli mesec se je mudil v Rimu mariborski škof Franc Kramberger. Bil je gost v Sloveniku, v Rim pa je prišel kot udeleženec zasedanja italijanske škofovske konference, ki je razglabljala o temi *Evangelij, vera in kultura*. V Rimu je obiskal tudi razne kongregacije, med njimi Kongregacijo za svetnike in se pozanimal o procesu škofa Antona Martina Slomška. Obstaja upanje, da bi sv. oče ob obisku Slovenije lahko tega služabnika božjega razglasil za blaženega. To željo je Slomškov naslednik sporočil tudi papežu, ko se je z njim srečal v sredo, 24. maja. Papež je pokazal veliko razumevanje za škofovo prošnjo. Škof poudarja, da je potrebno še veliko moliti. To upanje ni brez podlage, saj je sv. oče ob obisku na Češkem proglasil za svetnika bl. Jana Sarkanderja in bl. Zdislavo Lemberk. V nedeljo pa je v Belgiji proglasil za blaženega apostola gobavcev p. Damijana de Voe-ster.

K.H.

Sveta Trojica

Milost, ljubezen in občestvo troedinega Boga

Silvester Čuk

Na začetku maše duhovnik zbrano družino božjih otrok pozdravi z besedami apostola Pavla ob koncu mnogih pisem: »Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, ljubezen Boga Očeta in občestvo Svetega Duha z vami vsemi!« V tem pozdravu je na kratko povzeta resnica o Sveti Trojici in nakazano je delovanje vsake od treh oseb v njej.

Resnico »Bog je Oče« je povedal šele njegov učlovečeni Sin, ki se je k svojemu Očetu obračal v molitvi in je tudi svoje učence naučil moliti očenaš - zaupno božjih otrok. Sveta Trojica se je prvokrat razodela ob Jezusovem krstu v Jordanu. Svojega in našega Očeta nam je Jezus najlepše naslikal v čudovitih slikah o izgubljenem sinu in izgubljeni ovci, ki razodevata nežnost in dobroto njegovega srca. Bog je srečen kot vsak dober človeški oče, da more odpustiti svojemu otroku, ki svoje zgrešeno ravnanje obžaluje. Osnovni lastnosti Boga, kot nam ga je prikazal Jezus, sta ljubezen in usmiljenje.

Prava ljubezen je modra, zato je pravična, »dobro plačuje in hudo kaznuje«, kakor globoko izraža stari katekizem.

»Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa«. S svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem, s svojo pokorščino do konca nam je Jezus zaslužil vso milost. Za delivko milosti je postavil svojo Cerkev, zato je svojim apostolom pred odhodom v nebesa naročil, naj gredo po vsem svetu in naj ljudi učijo spolnjevati božje zapovedi ter jih v imenu Svete Trojice s krstom prerodijo za božje otroke. V imenu Svete Trojice podeljuje Cerkev vse zakramente, ne samo sveti krst. Studenci Kristusove milosti tečejo tudi za nas. Samo odpreti moramo »duše željne«, kot poje pesem, da bomo prerodjeni in okrepljeni za življenje. Ko se obračamo k nebeškemu Očetu v molitvi, pošnje vedno sklepamo z besedami »po Kristusu, našem Gospodu« ali »po našem Gospodu Jezusu Kristusu, tvojemu Sinu, ki s teboj v občestvu Svetega Duha

živi in kraljuje vekomaj«. To je kakor priporočilno pismo. Jezus sam je rekel, naj Očeta prosimo v njegovem imenu, pa bomo zagotovo prejeli, kar prosimo - če je seveda tisto nam v resnično korist pod vidikom cilja našega življenja.

Zadnji del pozdrava na začetku maše vošči »občestvo svetega Duha z vami vsemi«. Pravi nam: Sveti Duh je predvsem duh medsebojne ljubezni, duh edinosti, ki nam je v tem razdeljenem in razcepljenem svetu še kako potreben, da moremo biti božje priče. Zato pri maši tik za najsvetejšim trenutkom posvečenja prosimo, »naj nas Sveti Duh po prejemu Kristusovega telesa in njegove krvi združi, da bomo vsi eno.«

Vsak dan začenjamo z znamenjem križa, lepo, počasi, premišljeno! V imenu Svete Trojice - naši stari so pravili »v imenu božjem« - opravljajmo svoje delo pošteno in potrpežljivo, vztrajno - podobni Jezusu pri delu odrešenja!

POGLED V SLOVENIJO

Nadškofijski ordinariat protestira

Nadškofijski ordinariat v Ljubljani najodločneje protestira proti predlogu zakona poslancev Polonce Dobrajc in Zmaga Jelinčiča, da se začasno ustavi vračanje cerkvene lastnine. To je toliko bolj nesprejemljivo, ker mineva že eno leto, odkar se mešana krovna komisija vlade Republike Slovenije in katoliške Cerkve v Sloveniji, ki naj bi uredila nerazrešena vprašanja med Cerkvijo in državo, sploh ni sešla, hkrati pa se proces denacionalizacije, tako kot v številnih drugih primerih, tudi v primeru katoliške Cerkve, zavlačuje. Omenjeni predlog zakona je očiten poskus diskriminacije katoliške Cerkve v procesu denacionalizacije in onemogočanja dejavnosti katoliške Cerkve, ki so po naši ustavi svobodne.

Nadškofijski ordinariat ocenjuje, da je ta pobuda protizakonita in protiustavna. Stranke, ki so ta zakon pripravljene sprejeti, pa očitno nameravajo tudi v demokratični državi Sloveniji nadaljevati svojo diskriminacijsko in zatiralsko politiko do katoliške Cerkve. Če bo ta zakon sprejet, se bo vodstvo katoliške Cerkve proti njemu še naprej bojevalo z vsemi ustavnimi in zakonskimi sredstvi na državni in mednarodni ravni. O nastalem zaostrovanju do katoliške Cerkve bo nemudoma obvestilo Sveti sedež in mednarodno javnost, je zapisano v izjavi za javnost tiskovnega urada Nadškofijskega ordinariata v Ljubljani.

Thaler sprejel delegacijo SSK

V petek, 2. junija, je zunanji minister Republike Slovenije Zoran Thaler sprejel predstavništvo SSK, ki so ga sestavljali predsednik Marjan Terpin, politični tajnik Martin Breclj ter člani osrednjega strankinega vodstva Ivo Jevnikar, Aleš Figelj in Salvatore Venosi.

Delegacija SSK je ministra, ki ga je asistiral načelnik oddelka za sosednje države Matjaž Jančar, opozorila na temeljno odprta vprašanja slovenske manjšine v Italiji: poleg tega pa mu je posredovala svoje poglede na politične razmere v Italiji, na odnose med matico in zamejstvom ter na odnose med Italijo in Slovenijo. Med drugim je poudarila, da je v interesu slovenske manjšine, da bi bili odnosi med državama čim boljši in čim širše razvejani, na enakopravni osnovi. Zato Slovenci v Italiji želijo biti z njimi redno seznanjeni in v njih aktivno soudeleženi. Še zlasti pa je nujno, da bi bilo predstavništvo Slovencev pravočasno seznanjeno z morebitnimi dogovori med državama, ki bi neposredno zadevali manjšino, in da bi imelo tudi možnost pri njih sodelovati.

Minister Thaler se je strinjal s to zahtevo. Sicer pa je šef slovenske diplomacije dejal, da je kljub drugačnemu pisanju časopisov v pogajanjih med Italijo in Slovenijo odprtih še veliko bistvenih vprašanj. Thaler je nadalje zagotovil, da Slovenija polaga veliko pomembnost urejevanju položaja Slovencev v Italiji in da je to ena osrednjih tem na pogajanjih med državama.

Kar zadeva odnose med Italijo in Slovenijo, so predstavniki SSK med drugim poudarili, da se ni stranka nikoli natančneje opredelila do problema nepremičnin istrskih optantov, saj ni za to niti pristojna. SSK pa se vsekakor ne strinja z vzporednim tega vprašanja z vprašanjem zaščite slovenske manjšine v Italiji. Kvečjemu bi vprašanje nepremičnin lahko vzporedili z gmotno škodo, ki jo je prizadel fašizem primorskim Slovincem.

SSK pa meni, da ne bi bilo nič narobe, če bi vzporedili vprašanje slovenske manjšine v Italiji z vprašanjem italijanske manjšine v Republiki Sloveniji. Slovenija je upravičeno ponosna na naravnost

zgodbo zaščito, ki jo nudi narodnostnima skupnostima, ki živita na njenem ozemlju, in nihče ji ne more osporovati pravice, da izraža ustrezna pričakovanja glede ravnanja s slovenskimi manjšinami v sosednjih državah. Tu ne gre za uvajanje vzajemnosti v negativnem smislu, gre v zadnji instanci za spoštovanje načela enakopravnosti med narodi oz. med narodnostnimi manjšinami. Ni mogoče, da bi bil za eno manjšino privilegij to, kar je za drugo pravica, še zlasti ne v istem pravnem redu, kakršnega predstavljajo tudi razne oblike evropske integracije. Sicer pa ne gre pozabiti, da sodijo pravice manjšin med človekove pravice, zaradi česar njihovo urejanje ne more biti zgolj notranje vprašanje neke države.

Na srečanju je tekla beseda tudi o odnosih med matico in zamejstvom. Minister Thaler in voditelji SSK so soglašali, da mora slovenska narodnostna skupnost v Italiji nastopati v teh odnosih kot subjekt, in to na vseh področjih. To med drugim zahteva, da v teh odnosih ne sme prihajati do pristranskosti. Kar zadeva gmotno podporo, ki jo matica nudi manjšini, so predstavniki SSK izrazili mnenje, da bi jo bilo najbolje urediti z zakonom in da bi vsekakor ne smela uvajati ali potrjevati kakih diskriminacij. Dokler se razmere ne uredijo drugače, bi za Slovence v Italiji morali biti sogovornici obe organizaciji civilne družbe, se pravi SKGZ in SSO, in to vedno.

VOJAKOM VSEH MUČENIH DEŽEL

»Ostro je dihlila vanj odsotnost življenja.«

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

V nedeljo na referendum (s 1. strani)

ciji mafijcev in jih obdrži doma, kjer jih vsaj poznajo. Svetujemo: DA.

Ref. št. 5: če volimo DA, se izrečemo za privatizacijo RAI-a, to se pravi za še večjo plehkost programov, in spravimo v nevarnost naše radijske in zdaj tudi televizijske oddaje. Svetujemo: NE.

Ref. št. 6: če volimo DA,

omogočimo veletrgovcem, da zadušijo malo in srednjo trgovino. Svetujemo: NE.

Ref. št. 7: če volimo DA, spet ošibimo sindikate, ker bodo izgubili sredstva za svoje delovanje. Svetujemo: NE.

Ref. št. 8: če volimo DA, se izrečemo za enkratne občinske volitve in s tem škodimo slovenskemu političnemu zastopstvu. Svetujemo: NE.

Ref. št. 9: če volimo DA, škodimo malim in srednjim trgovcem, ker bi jih liberalizacija urnikov spravila v podrejen položaj veletrgovine. Svetujemo: NE.

Ref. št. 10: če volimo DA, se izrečemo za pluralizem televizijskih postaj in proti premoči znanih mogotcev. Svetujemo: DA.

Ref. št. 11: če volimo DA, smo proti divji televizijski reklami in prekinjanju filmov. Svetujemo: DA.

Ref. št. 12: če volimo DA, zmanjšamo dobičke velikih televizijskih mrež in bolj pošteno razdelimo reklamo. Svetujemo: DA.

-S

Deželni svet SSK o aktualnih političnih vprašanjih

SSK je v tiskovnem komunikeju mnenja, da bi morali Slovenci v Italiji doseči zajamčeno minimalno zastopnost v izvoljenih telesih, in to brez preštevanja manjšine ter s polnopravnim mandatom izvoljenih manjšinskih predstavnikov. To stališče je potrdil strankin deželni svet, ki se je zbral v petek, 2. junija, v Trstu.

Na seji, ki jo je vodil predsednik Marjan Terpin, je politični tajnik Martin Breclj poročal o političnih razmerah v Italiji, o odnosih med Italijo in Slovenijo ter o položaju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Posebno pa se je pomudil pri vprašanju zastopnosti slovenske manjšine v izvoljenih telesih, ki je, kot znano, ogrožena tudi zaradi novih volilnih pravil. Vprašanje je postalo zdaj posebno aktualno, ker je deželni svet Furlanije-Juljske krajine začel snovati nov zakon za svojo izvolitev in pri tem med drugim zaslišal predstavnike Slovencev v Italiji, da bi zvedel, kako si zamišljajo ureditev svoje zastopnosti v tem izvoljenem telesu.

Breclj je na petkovi seji predstavil obsežen dokument o tem vprašanju, ki je plod razprave v strankini pravni komisiji. Dokument navaja, kaj meni o pravici do politične zastopnosti glavnina manjšin v Evropi, pa tudi, katera so stališča najpomembnejših mednarodnih organizacij o njej in kako so jo uredili v nekaterih sosednjih državah. Dokument nato opozarja, da je pravica do politične zastopnosti manjšin dobro znana v italijanskem pravnem redu, a seveda tudi, da v primeru Slovencev v Italiji ni ustrezno in učinkovito urejena. Šele nato se dokument loteva nekaterih vozlov, kot so

vprašanja, ali bi zajamčena zastopnost v izvoljenih telesih res pomenila izolacijo manjšine, ali bi res zahtevala njeno preštetje itd. Deželni svet SSK je ta dokument, ki ga bo objavila nova številka strankinega glasila Skupnost, soglasno odobril.

Nepotrebnosti feminizem

V soboto, 3. junija, je nekaj tisoč žensk demonstriralo po rimskih ulicah. O manifestaciji se je takoj izrazila znana antropologinja, sicer levičarsko usmerjena, Ida Magli. Tako je dejala: »Celo življenje sem branila ženske. Kakšno razočaranje sedaj! Žal moram ugotoviti, da ne razmišljajo, ne vedo, kaj je politika, niso sposobne novih idej... Moški se o nas lahko smejejo... Gotovo si mislijo: "Če so ženske take, se jih ne bojimo." Večine take manifestacije ne ganejo več. Mlajši rod se ne strinja z novimi ženskimi gibanji; tudi levičarke ne. Ni prav, da so si ženske vzele na svoje rame problem splava, ne da bi se o tem prej pomenile z moškimi. Pustiti prvo in zadnjo besedo ženskam? Absurd.«

Če misli Ida Magli tako o feministkah, kaj naj rečemo verniki?

Benečija v miru in vojni

Zveza slovenskih kulturnih društev je v sodelovanju s študijskim centrom Nediža priredila v Kulturnem domu v Gorici dokumentarno razstavo z naslovom Benečija v miru in vojni. Ob otvoritvi razstave, ki spada v okvir pobud ob 50-letnici osvoboditve in zmage nad fašistično diktaturo, je v torek, 6. junija, spregovoril prof. Petricig iz Centra Nediža. Gre za reprodukcije kakih 170 originalnih in neobjavljenih fotografij, torej ne povzetih iz knjig oz. repertoarjev, ki nam predstavljajo prerez beneškega življa v letih 1915-55. Na ogled so nam obenem slike iz časa vojne in miru; dogodki in življenje se pač v enem in drugem nadaljujejo in pletejo. Tako lahko vidimo portrete vojakov, partizanov, kozakov, kurirjev, emigrantov, fašističnih mladincev in obenem fotografije otrok, župnijskih praznikov, procesij, mater, vaških prizorov in celo Ivana Trinka. Namenoma je v razstavi izpuščeno poglavje beneških mož in fantov, ki so padli v Rusiji; spomin nanje je namreč še vedno zelo boleč in živ.

Razstava želi biti poklon ljudem Beneške Slovenije, ki so v vihrh zgodovinskih dogodkov znali ohraniti jezikovno in kulturno izročilo skupnosti. Želi tudi opozoriti na vrednoto miru in svobode v znamenju premostitve delitev in v imenu sožitja.

DD

Sveti oče v Belgiji

Po obisku Češke, kjer je proglasil dva nova svetnika, je sveti oče preteklo nedeljo, 4. junija, obiskal Belgijo in proglasil novega blaženega, p. Damijana, apostola gobavcev. Ob prihodu v soboto je obiskal grob pok. kralja Baldovina skupaj z vdovo, kraljem Albertom in najožjim spremstvom. V nedeljo je sledila proglasitev p. Damijana za blaženega v baziliki na Koekenbergu. Papeža niso sprejele »oceanske« množice; le kakih 30 tisoč vernikov je spremljalo njegovo mašo. Kljub slabemu vremenu je sveti oče opravil vse obiske in imel sedem govorov. Spomnil se je kralja Baldovina kot doslednega kristjana, ki se je raje odpovedal prestolu, kot da bi podpisal parlamentarni zakon, ki bi dovoljeval splav. Res je, da se je odpovedal le za dva dni, toda bil je pripravljen to storiti za zmeraj.

Belgija je jezikovno in kulturno raznolika država. To se je pokazalo tudi v malih provokacijah nekaterih skupin borcev za splav, ki so kričale proti papežu. Svetega očeta to ni motilo in je vseeno povedal to, kar je hotel. Mlade je pozval: »Ne bojte se iskati svojega poklica, kamorkoli vas Bog kliče, v duhovništvo, redovništvo ali v zakon! Kristus ne zahteva nemogočih stvari.«

Osrednji dogodek njegovega obiska je vsekakor bila slovesna proglasitev p. Damijana De Veustera za blaženega. Pater je odšel na Havajske otoke, tam stregel gobavcem, se sam okužil in za gobavostjo umrl leta 1889.

KH

Čestitke Ognjišču in radiu Ognjišče

Revija Ognjišče je praznovala svojo 30-letnico. Prikazuje se nam kot vsebinsko in oblikovno bogata revija, ki ohranja svoj krog bralcev. Vodstvo je 23. maja v Truškah pripravilo poseben dan in povabilo prijatelje ter sodelavce na družabno srečanje. Začelo se je z mašo, ki jo je vodil škof Pirih skupaj z Boletom in Ravbarjem. Med drugim je škof tako orisal revijo: »Ognjišče je v vseh teh letih svojega izhajanja predstavljalo nekakšen prostor Duha, nove poti posredovanja krščanskega oznanila, živ stik z mladimi in manj mladimi ter neprestano skrb za oddaljene, zapuščene, invalide...« Pred 30 leti sta začela Franc Bole in Bojan Ravbar; največ zaslug pa ima Bole, ki s Silvestrom Čukom in številnimi sodelavci skrbi za to, da vsak mesec izide nova številka s pestro vsebino.

Radio Ognjišče - studio Koper je medtem ugasil prvo svečko. Uredniki so bili mnjenja, da bodo uporabili nekaj časa, da si ustvarijo dober krog poslušalcev. Toda zapeli so dobro in postali kmalu priljubljeni. Našim bralcem priporočamo revijo in poslušanje radia. To je največje priznanje vsem podvigom uredništva Ognjišča.

Drugo Furlansko-slovensko zborovanje

V soboto, 3. junija, je bilo v Špetru v Benečiji drugo Furlansko-slovensko zborovanje, ki ga je priredil Center za socialne komunikacije v videmski nadškofiji v sodelovanju z Gorskima Skupnostma Nediških in Terskih dolin. Prvo tako srečanje je bilo v marcu 1991 v Čedadu z naslovom *Slovinci in Furlani v Furlaniji*. O tem je 1. 1993 izšla tudi knjiga. Drugo zborovanje z naslovom *Furlani in Slovinci v Furlaniji* in geslom *Kako spodbuditi rast furlanske in slovenske kulture v Furlaniji danes* je bilo dobro pripravljeno. Vita cattolica je objavila v italijanščini, furlanščini in beneškem narečju vabilo, dne 12. maja pa so natisnili tudi osebna vabila v furlanščini in slovenščini s podpisom naškofa Alfreda Battistija.

Prvi del zborovanja je bil v polno zasedeni občinski dvorani v Špetru. Poleg treh govornikov, ki so zborovanje pozdravili, je nastopilo še pet predavateljev. Med temi so najbolj izstopali: ga. Bruna Dorbolo (podžupanja iz Špetra), Riedo Puppo (najboljši sodobni furlanski pisatelj) in msgr. Marino Qualizza, dekan teološke šole v Vidmu.

Naravnost ganljivo je bilo pričevanje gospe Dorbolo, rojene v 17-članski družini blizu Špetra; povedala je, kako je preživela lepa otroška leta v igrah, pripovedovanju, prepevanju in v lepem beneškem narečju. Ta lep svet se je nenadoma začel rušiti, komaj je prestopila šolski prag, ker so ji takoj začeli utepati v glavo, da je tisti jezik, ki ga je dotlej govorila, nekaj grdega, barbarkega in se ga bo morala čimprej otresti. Tako se je svojega naravnega jezika začela sramovati, vse dokler ga ni popolnoma opustila. Šele zadnja leta ji je bila dana možnost, da je ponovno odkrila lepoto in posebnost svojega jezika in izročil, bogastvo ustanovitvi dvojezične šole v Špetru, v katero se je že vključilo presenetljivo veliko število učencev kljub težavam in skromnim sredstvom.

Pisatelj Riedo Puppo je najprej izrazil svoje veselje, da je smel spregovoriti pred toliko in tako pomembnimi osebnostmi (med njimi je bil g. nadškof Battisti) v svoji materinščini, v furlanščini. Odkrito je povedal, da imajo njegovi rojaki Furlani žal dve veliki napaki: sramujejo se svojega jezika in ne poznajo jezikov svojih sosedov. Pokazal pa je tudi na vzrok za to: že nad 80-letno prepričevanje italijanske politike, da so Furlani Italijani, da sta država in narod isto in da je človek domoljub, če ljubi državo, ne pa svojo zemljo in svoj narod. Tako so prepričali tudi mnoge beneške Slovence, da so postali »italianissimi«. Zdaj je čas, da poskrbi za odpra-

vo takega zmotnega in krivičnega mišljenja najvišja furlanska kulturna ustanova Univerza, ki naj da sama najprej lep zgled z uvedbo furlanskega jezika v vse znastvene ustanove in šole. Le tako bodo prišli do državnega priznanja svojega jezika. Pritrdil mu je tudi rektor Univerze g. Marzio Strassoldo, ki je priznal, da je doma ob reki, na desnem bregu katere je pristen furlanski živelj, na levi pa čisto slovenska toponomastika; on žal ne zna ne enega ne drugega jezika. Furlanščine se je začel učiti šele na univerzi. Priznanju Rieda Puppa, da imajo na Furlanskem duhovniki zaslug, da se je furlanski jezik ohranil doslej, je dal teološko utemeljitev msgr. Marino Qualizza: glavna skrb vere in Cerkve je človek, oseba, ki je v luči razodetja božja podoba, vredna vsega spoštovanja. Povzel je nekaj misli nadškofa Battistija s prvega zborovanja: vsak človek in narod morata najprej sprejeti sebe takega, kakršnega je Bog ustvaril, da mora biti tega vesel in za to Bogu hvaležen; potem pa prav s takim spoštovanjem gledati na druge ljudi in narode. Vse premalo je bilo doslej poudarjano, da mora vsak človek najprej sebe prav ljubiti, šele potem bo mogel ljubiti bližnjega.

Predavanjem v dvorani je sledila slovesna maša v župnijski cerkvi sv. Petra, ki jo je vodil nadškof Battisti, z njim pa je somaševalo 20 duhovnikov iz Špetrske, Čedajske, Rozaške in Nemške dekanije in tudi pet Slovencev iz bližnje Tolminske. Za lepoto bogoslužja sta poskrbela tudi dva odlična zbora z izvajanjem pesmi v latinščini (s slovenskim napevom!), v furlanščini, italijanščini in slovenščini. Battisti je na začetku maše spregovoril najprej v beneškem narečju, potem v furlanščini. Branje odlomkov in prošnje so se vrstile v vseh treh jezikih. Gospod nadškof je v svojih govorih poudaril, da pri priznanju manjšin ne gre za to, da bi država dala kakšne pravice le-tim, marveč za to, da te pravice, ki jih je Bog dal vsem ljudem, prizna in jih potrdi s pravičnimi zakoni. Skliceval se je posebno na znano papeževo okrožnico o pravicah manjšin, ki predstavljajo velikansko bogastvo za vsako državo, ki so pa tudi preizkusni kamen za mir v svetu: če so priznane, so lahko povezovalni most med državami; če pa so zatirane, na svetu ne bo trajnega miru. Vprašanje vere in jezika ne more biti ločeno. Vera namreč sega najbolj globoko v srce prav po naravni materini besedi.

Drugo srečanje v Špetru je torej izzvenelo v pravem binkoštnem vzdušju: »Slišali so jih govoriti v različnih jezikih in hvaliti Boga«.

F.R.

Spomini slovenskega legionarja

V mesecu aprilu je v mestecu Mougins v južni Franciji izšla knjiga *De Ljubljana à Mougins (Le parcours aventureux d'un légionnaire slovene)*. Dejstvo, da je knjigo sestavil slovenski legionar, ni tako čudno, saj so verjetno še danes v Tujski legiji poleg drugih narodnosti tudi Slovenci; bolj preseneča to, da je pisec sovođenjski rojak Rajko Cibic. Kljub razgibani življenjski poti je ostal Slovenec, na kar je zelo ponosen, kot sam pravi na prvih straneh knjige.

Rodil se je leta 1914 v gosposki hiši sredi Sovodenj, v »palači«, kjer so imeli materini starši trgovino. Mati mu je naslednjega leta umrla, oče pa je moral na rusko fronto. Pet mladoletnih otrok se je tako razpršilo k raznim sorodnikom. Rajko je pristal pri neki teti na Proseku. Tam je tudi obiskoval osnovno šolo. Kasneje je študije nadaljeval v Ljubljani, še ne polnoleten pa je zapustil domovino in se znašel v Marseillu. Po raznih priložnostnih zaposlitvah se je prijavil v Tujsko legijo, v kateri je služil celih 21 let. Med drugo svetovno vojno se je boril v Franciji in Nemčiji, trikrat

se je udeležil vojaških akcij v Indokini, doživel je vstajo v Alžiriji in nekaj časa bival v Maroku. Ko je zapustil legijo in si ustvaril družino, je več let živel v Reimsu, nato pa se je preselil v Mougins, kjer živi še danes. Prejel je več odlikovanj (je npr. Vitez Častne legije, ima več vojnih križcev itd.).

K pisanju spominov so Rajka Cibica spodbujali predvsem domači, saj bi se, kot sam pravi, le težko spravil k temu delu, čeprav mu snovi ni manjkalo. Knjigo odlikujejo iskrivo pripovedovanje, kritične pripombe o vojnih dogodkih, političnih potezah in krajevnih razmerah. Lepi so opisi slovenskih primorskih krajev, kjer je avtor preživel otroška leta, pričevalne so njegove pripombe o razraščanju fašizma takoj po prvi svetovni vojni. Besedilo pozivlja veliko število zanimivih fotografij. Za francoski prostor je pomembno tudi njegovo jasno stališče glede na dogodke v bivši Jugoslaviji in njegovo polno odobravanje in veselje ob doseženi samostojnosti Slovenije.

V-č

Celovec: nove knjige

Človek bi rekel: saj ne dohajam ne z udeležbo na predstavitev ne z branjem izdanih knjig. Tako bogat je knjižni trg zadnje čase. 29. in 30. maja so v Celovcu predstavili kar štiri zanimive knjige.

Krščanska kulturna zveza (KKZ) je s pomočjo slovenske avtorice Helene Ložar-Podlagar predstavila svatbene šege Ziljanov v knjigi z naslovom *Vadventu snubiti - o pustu ženiti*. Mohorjeva založba je isti dan v Tinjah predstavila zapise svetovno znanega jezuitskega patra Henrija Boulada *Božji sinovi, božje hčere*, ki jo je prevedel Alojz Angerer. Mohorjeva je že pred časom pripravila tla za razne zanimive prevode (knjigo Čeha Havela in kardinala Köniaga) in ima v načrtu še kakšno Bouladovo knjigo. P. Boulad, vsestranski angažirani predavatelj iz Egipta (je tudi voditelj egiptovskega Karitasa in podpredsednik te svetovne organizacije), je v nedeljo, 28. maja, pridigal tudi v celovski stolnici in navdušil marsikaterega poslušalca. Njegovi referati so doslej izšli v knjižni obliki že v devetih jezikih. Lepo opremljena knjiga daje odgovor na mnoga človeška vprašanja v zvezi z vero in obstojem. Zanj je dejavna ljubezen bistvena vez med Bogom in človekom, zato smo sinovi in hčere, ki jih Bog ljubi.

Za marsikoga, ki mu je bila slovenska zgodovina oz. resnica dolga leta zamegljena, je velikega pomena 2. del knjige v Braziliji živečega misijonarja Ludovika Ceglara *Nadškof Vovk in njegov čas 1900-1963*, ki je izšla

ravno ob 95-letnici rojstva tega velikega moža slovenske Cerkve. V njej boste lahko brali tako o fizičnem napadu oz. zažigu v Novem mestu kot o zatiranju duhovnikov, tržaški krizi in o smrti škofa Rožmana. V pripravi je že 3. del te zgodovinske dokumentacije.

Predstavili so tudi knjigo Borisa Lipužiča *Čedermaci današnjega dne*, ki jo je izdala založba Enotnost Marketing iz Ljubljane. V njej deset kulturnih delavcev iz Koroške, Tržaške in Porabja govori o težavah šolstva oz. uporabi materinščine v javnosti. Zanimiva gledanja na zamejska vprašanja so namenjena predvsem Slovincem v matični domovini.

R.B.

Slovenska Koroška: skupno zastopstvo

Narodni svet koroških Slovencev se je po dolgi pogajanjih odločil za demokratične volitve oz. novo vodstvo. Tak način volitev je sicer druga stran - Zveza slovenskih organizacij - odklonila, vseeno pa je več kot 4.000 ljudi sprejelo ponudbo glasovanja in 14. maja oddalo svoje glasovnice.

V 20 volilnih okoliših se je torej volitvam odzvalo 4.428 volitev, ki so na dveh volilnih listah izbirali - ločeno - novega predsednika NSKS in 60-članski zbor narodnih predstavnikov. Med petimi predsedniškimi kandidati - dr. Apovnik, dipl. ing. Hanerik, Olip, Sadovnik in Vouk - sta največ glasov (30% in 32%) dobila dr. Apovnik in selski podžupan Olip, ki se bosta konec junija pomerila v drugem krogu, ko bo izbranih tudi še nadaljnjih 39 zastopnikov narodnih predstavnikov (19 so jih določili že v prvem volilnem krogu).

R.B.

Zamenjava v Žabnicah in na Sv. Višarjah

V javnost je prišla vest o spremembah na Sv. Višarjah in v Žabnicah. Žabnice s Sv. Višarjami spadajo pod videmsko nadškofijo. Dokler je bilo dovolj slovenskih duhovnikov, so bili župniki v Žabnicah vedno slovenski duhovniki. Ko je umrl Mario Črnet, je nadškof Battisti želel rešiti položaj tako, da je župnijo v Žabnicah s svetiščem na Sv. Višarjah zaupal frančiškankom iz Slovenije. Z njimi je sklenil pogodbo za devet let. Za župnika v Žabnicah je bil imenovan p. Bruno Korošak, za njegovega pomočnika pa p. Filip Rupnik, ki je skrbel predvsem za svetišče na Sv. Višarjah.

Razmere v Žabnicah pa so bile vedno zamotane zaradi narodne zamotnosti. Tam so Slovenci domačini in Italijani, priseljenci po prvi svetovni vojni in pozneje. Poleg tega so tam vedno bili tudi nemčurji, t.j. Slovenci, ki so želeli biti Nemci. Župnikom zato ni manjkalo težav. Poleg tega so Sv. Višarje božja pot, kamor romajo Slovenci, Nemci, Italijani in Furlani. In vse romarje je treba postreči v njihovem jeziku. Župniki so se trudili, da bi tako v dolini kot na Sv. Višarjah ljudem ustregli po najboljših močeh. Toda razmere so bile vedno težke posebno zaradi kakih skrajnežev, ki so vedno prisotni v narodno mešanih krajih. Tudi sedanja dušna pastirja se nista mogla izogniti zameram. Poleg tega se govori tudi o denarnih zapletih na Višarjah. Nastal je položaj, ki je pripeljal do tega, da se cerkveno vodstvo Žabnic in Višarj zamenja. Toda kako? Pogodba s frančiškani je letos potekla po devetih letih. Nadškof Battisti je upal, da bodo slovenski fančiškani zamenjali sedanjo ekipo in se naprej skrbeli za Žabnice in Višarje. Toda do tega ni prišlo. Zaradi tega bo začasno zaupal Žabnice in Sv. Višarje ukvanskemu župniku g. Mariu Gariupu. Na Sv. Višarjah mu bodo občasno pomagali razni duhovniki. Do te zamenjave bo prišlo 1. julija. Na Sv. Višarjah bo začasno imel dušno skrb lazarist p. Ciril Čarga, ki je prišel iz Kanade na počitnice. Kako bo pozneje, bomo videli. To naj bi bile začasne rešitve v pričakovanju trajnih; ne gre torej za kake nacionalistične pritiske.

Uradno se romanja na Sv. Višarje začnejo na praznik sv. Janeza, 24. junija, ko prenesejo podobo višarske Matere božje iz Žabnic na goro. Žičnica za Sv. Višarje redno obratuje. Sedaj vsako soboto in nedeljo od 8. ure dalje, pozneje bo delovala vsak dan.

Predstavitev štirih publikacij Krožka Virgil Šček

Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček je v petek, 2. junija, predstavil v galeriji Katoliške knjigarne na Travniku v Gorici štiri pred kratkim izdane publikacije.

Večer, ki je bil sicer zadnja knjižna predstavitev letošnje sezone, je uvedla prof. Vida Bitežnik, takoj nato pa je uvodno besedo podal predsednik krožka Rafko Dolhar. Štiri knjige so nastale kot publikacije doktorskih tez, diplomskih disertacij, del med zgodovino in kroniko. Podajajo zgodovinski prerez časa v dokumentih in pričevanjih ljudi. Gre za tezi Nade Maganje in Aleša Breclja, ki sta bili ciklostilirani že leta 1983. Poleg tega gre še za Ščekove govore v parlamentu, ki jih je uredil Marko Tavčar, in za mednarodne pravno-politične dokumente o varstvu manjšin, ki jih je uredil Ivo Jevnikar. Publikacije želijo prispevati k celovitejšemu orisu polpretekla politične in kulturne zgodovine.

Knjigo Nade Maganje je v njeni odsotnosti predstavil Ivo Jevnikar. Gre za delo, ki proučuje zgodovino zamejstva do prve svetovne vojne, nato jugoslovansko upravo, nastanek SDZ (Slovenske demokratične zveze), Krščansko socialno zvezo, svobodno tržaško ozemlje in polemike leve in volitve leta 1949. Za njim je svojo knjigo predstavil Aleš Breclj, ki se je ustavil predvsem pri obdobju 1949-52, od prvih upravnih volitev na Tržaškem do maja 1952. To naj bi bil najbolj dramatičen čas za Slovence v Trstu, ko je Informburo divjal s svojo razdiralno močjo. To je bil čas sporov, propagande proti »titofašistični«

I. Jevnikar, R. Dolhar, A. Breclj in M. Tavčar (Foto SR)

Jugoslaviji; čas razvoja slovenskega zamejskega šolstva, kulture in gospodarstva, čas temeljne opredelitve za pluralistične in demokratične vrednote.

Za Brecljem je Marko Tavčar predstavil knjigo o nastopih Virgila Ščeka v rimskem parlamentu v letih 1921-23. Publikacija noče biti izčrpno znanstveno-kritično delo, ampak zbirka dokumentov brez komentarja in opomb, gradivo za nadaljnje raziskave. Govor in drugi Ščekovi posegi zadevajo zelo aktualne tematike (zapiranje šol, obstoj oboroženih ilegalnih skupin, pomanjkanje zaščite za Slovence, težave z dvojezičnimi zapisi itd.) in jih je tudi zato prav zanimivo brati. Iz teh parlamentarnih aktov, iz katerih diha vera v legalno moč države, se lahko vidi, kaj vse lahko manjšina doseže, če ima v Rimu svoje predstavnike.

Nazadnje je o knjigi o mednarodnih pravnih in političnih dokumentih o varstvu manjšin spregovoril njen urednik Ivo Jevnikar. Gre za izčrpno zbirko aktov, ki so nastali v okviru Združenih narodov, Sveta Evrope, Unesca in Evropske zveze glede varstva manjšin po mednarodnih obvezujočih in deklaracijskih standardih. Delo je zelo sodobno, saj zavzema celo dokumente, ki so izšli decembra 1994. Je pa tudi izjemno in dragoceno zaradi svoje specifičnosti.

Štiri nova dela, ki so namenjena predvsem slovenskim družbenim in kulturnim delavcem, so štirje temeljni kamni za poznavanje in razumevanje naše polpretekla in aktualne zgodovine. Ker so pisana v italijanščini, je to dragoceno gradivo tudi za italijansko narodno skupnost.

DD

Pastirčkov dan

Letošnji Pastirčkov dan 4. junija v Nabrežini je bil šestnajsti po vrsti. Kljub večkratnemu prelaganju datuma priljubljene prireditve se je v župnijski dvorani zbralo lepo število otrok, staršev in prijateljev revije.

Na odru so se najprej zvrstili otroci iz Sv. Križa, ki so pod vodstvom s. Angeline nastopili s pevskimi točkami, z igrice *Male kuharice* in z recitacijami. Pravo presenečenje je bila lutkovna predstava dijakov SŠ iz Rojana o ribicah. Pripravila jo je prof. Lučka Susič. Ob koncu otroškega kulturnega programa je obvezna tudi beseda urednika. Marjan Markežič je pohvalil vse male in velike sodelavce skozi celo leto in se jim zahvalil za vztrajnost pri skupnem oblikovanju Pastirčka. Posebna zahvala za pripravo dneva gre tudi g. Breclju in Olgi Tavčar. Urednik je ob koncu napovedal prihodnji Pastirčkov dan, ki bo - neodložljivo - drugo nedeljo v maju 1996 v Katoliškem domu v Gorici, ko bo Pastirček obhajal 50-letnico nepretrganega izhajanja.

Pravi otroški živ-žav se je sprostil šele na dvorišču ob prigrizku in veselem praznovanju.

Škedenjski muzej

Muzej pretežno krajevnega značaja je nastal slučajno, kasneje se je ohranil po volji skupnosti, ki je čutila potrebo po taki ustanovi. Še zmeraj se zaveda svoje majhnosti, toda po dvajsetih letih odkriva, da je opravil svojo nalogo.

Če pogledamo podpise obiskovalcev, najdemo med njimi tudi odlične osebnosti v svetovnem merilu (celo uslužbenko eremitaža) in preproste ljudi; veliko je šolarjev. V svoji majhnosti je znal podati verno sliko kraja in časa; zato ostaja v svojem obsegu edini. Slovenija mu je podelila Valvazorjevo nagrado, dežela mu je podelila priznanje, tisk je o njem pozorno poročal, znani režiser Sandro Bolchi ga je posebej opeval. V znamenju tega zaupanja se vedno zbira in nabira, čeprav v zadnjih časih malo manj, ker je stare predmete pač težko najti.

Muzej si je zadal posebno nalogo: izstopiti iz statičnosti. Zato je predvsem po zaslugi Kromberškega muzeja priredil veliko in pomembno razstavo v Solkanu, v vili Bartolomei, v Doberdolu, v Sv. Antonu pri Kopru, v Kopru. Sedaj je v pripravi velika razstava v Etnografskem muzeju v Ljubljani. Naslov razstav je povsod isti: *Škedenjska krušarica*. To so res posrečene pobude, ki prekoračijo meje majhnosti in kažejo javnosti delo našega človeka, našo ljudsko kulturo. Prisotni smo tudi v *Brotmuseumu* v Ulmu v Nemčiji, pa tudi na posebni razstavi v Ptuj.

Vodstvo bo kmalu povabilo razne predstavnike in prijatelje na **slovesnost 20-letnice**, ki bo v **nedeljo, 18. junija**, ob 17. uri v muzejskih prostorih. Pel bo škedenjski pevski zbor, prisotna bo tudi folklorna skupina iz Ločnika. Škedenjski trgovci želijo biti prisotni pri tej pobudi in bodo razstavljali slike, ki jim jih bo posredoval muzej, po trgovinah.

Slovenski in italijanski del Škedenja sta ponosna na to hišo, ki je postala središče vsake krajevnice pobude in sploh zanimanja. 20-letnica obstoja naj bo tudi priložnost za kratak obračun.

I.J.

Nova številka Mladike

V petek, 2. junija, je izšla četrta številka revije Mladika. Uvodnik je posvečen polemikam ob proslavi 50-letnice osvoboditve v Sloveniji in nosi naslov *Čez gore, polja...* Pisec razmišlja o tem, kako je po porazu fašizma in nacizma v Sloveniji prišlo do komunistične diktature, ne pa do prave svobode, kakršne so bili deležni na Zahodu. Dalje objavlja Mladika izjavo Slovenske škofovske konference ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne.

V nadaljevanju lahko preberemo novelo Andreja Arka z naslovom *Numerus clausus*, zatem govor Diomire Fabjan-Bajc na proslavi 50-letnice obnove slovenskih šol na Tržaškem in Gorškem. Sledi nekaj dnevnih zapisov prof. Jožeta Peterlina iz leta 1938, ko je kot študent na Dunaju doživel t.i. *Anschluss* (združitev Avstrije s Hitle-

rejevo Nemčijo). Rubrika *Iz arhivov in predalov* se ponovno ukvarja z vprašanjem usode slovenskih primorskih fantov, ki so jih med vojno Britanci s padalom vrgli na slovensko ozemlje, da bi vzdrževali stike s četniki oz. partizani. Tokrat je objavljeno pričevanje Uroša Šušteršiča, ki je bil po vojni zaprt v Sodnih zaporih na Miklošičevi v Ljubljani. Mladika posveča precej pozornosti postavitvi spominskega obeležja na pročelju rojstne hiše goriške pesnice Ljubke Sorli v Tolminu 13. maja letos; objavljen je govor predsednika SAZU dr. Bernika. Sledi razmišljanje o tem, ali je katoličanu usojena politična desnica. Branko Marušič je za to številko prispeval spominski članek ob smrti zgodovinarja dr. Boga Grafenauerja. Objavljenih je več pesmi hrvaškega pesnika Mata Marčinka in slovenskega misijonarja na Japonskem Vladimir Kosa.

Bogate so tudi Mladikine stalne rubrike *Antena*, ki poroča o dogodkih med Slovenci v matici, zamejstvu in zdomstvu; *Mogoče bi vas zanimalo vedeti, da...*; *Pod črto*, Čuk na obelisku. Objavljenih je tudi več knjižnih ocen Martina Jevnikarja, Branka Marušiča in Nade Pertot.

Izšla je tudi mladinska priloga *Rast*, ki med drugim objavlja intervju Neve Zaghet s psihoanalitikom Pavlom Fondo, prispevek Andreja Maverja o 4. slovenskem jamboreju v Čezsoči pri Bovcu od 17. do 30. julija; prispevek o prireditvah višjih srednjih šol ob 50-letnici obnove slovenskega šolstva idr. **iz**

V DSI predstavili knjigo Človek in njegov Bog

V Društvu slovenskih izobražencev so v ponedeljek, 5. junija, predstavili knjigo znanega slovenskega teologa dr. Antona Stresa *Človek in njegov Bog*, ki je izšla pri celjski Mohorjevi družbi. Na predstavitvi je bil prisoten tudi avtor sam, ki je obrazložil, zakaj se je odločil za knjigo, ki se ponovno loteva vprašanja, kako razumsko utemeljiti verovanje v Boga.

V svojem izvajanju se je dr. Stres dotaknil zlasti teorij velikih nemških filozofov Kanta in Heideggerja ter krščanske sholastične in protestantske filozofije ter njenega spopada z vprašanjem utemeljitve verovanja v Boga. Pri tem je izrazil prepričanje, da se verovanje v Boga da racionalno utemeljiti, čeprav se mu zdi stroga sholastična filozofija preveč racionalistična. Avtor je bližji novoplatonski filozofski smeri, ki je živa zlasti v mističnih izročilih.

Dr. Stres je dal velik pomen predvsem t.i. človekovemu transcendentalnemu izkustvu: človek je bitje, ki je usmerjeno »preko«, in to na vseh področjih. To je pri njem izvorno. Če se te usmerjenosti »preko« tudi zaveda in jo kultivira, je tudi religiozno bitje. Danes te kultiviranosti usmerjenosti »preko« (k bližnjemu itd.) ni oz. je je malo, zato imamo tudi toliko t.i. religioznega »plevela« (razne sekte itd.). Institucija za kultiviranje usmerjenosti »preko«, je sklenil predavatelj, je Cerkev.

Konec Trga Gutenberg v Trstu

Pobuda, znana pod imenom Trg Gutenberg, se je sklenila v nedeljo, 4. junija. Deset dni je velik šotor na tržaškem Velikem trgu opozarjal ljudi na prodajo in razstavljanje knjig ter na potek razprav o književnosti v njenih najrazličnejših odtenkih. Tudi slovenska književnost je bila na Trgu Gutenberg zelo prisotna in je žela kar precej zanimanja tako v zvezi s

tržaškimi avtorji kot tudi v zvezi z avtorji iz osrednje Slovenije oz. s slovenskimi klasiki. To je bila druga izdaja Trga Gutenberg, prva je potekala lani. Letošnja je bila veliko uspešnejša.

Tvoje bogastvo - Moje bogastvo - Naše bogastvo

V soboto, 3. junija, je bilo v goriškem Kulturnem domu pravo slavlje. Starši, otroci, sorodniki, prijatelji, učno in neučno osebje, gostje, med njimi tudi šolski skrbnik, so do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano, da bi sledili zaključni prireditvi srednje šole Ivan Trinko iz Gorice ob 50. obletnici osvoboditve in obnovitve slovenskega šolstva v Italiji. Večer z naslovom *Tvoje bogastvo - Moje bogastvo - Naše bogastvo* so v celoti oblikovali naši mladi dijaki pod vestnim vodstvom prof. Lučane Budal. Prikazali so nam običajno šolsko jutro z začetnim klepetom, nato tišino ob prihodu profesorja, za tem pa lekcijo oz. obujanje spominov na razne izlete, ekskurzije, Evrošolo in druge izvenšolske dejavnosti. To ni bil samo besedni prikaz, ampak lepo izdelan amaterski film o vseh teh pobudah. Razlago in pripombo k filmu je prispevala prof. Lučana Budal. Za filmske posnetke, ki so bili sicer izrezi iz kakih desetih filmov, sta poskrbela profesorja Rado Pelicon in Vanda Sever. Tehnično jih je v celoto uredil prof. Hijacint Jussa, ki poučuje na pedagoškem liceju Simon Gregorčič. Ob koncu zanimivega filma je nastopil zbor srednje šole I. Trinko pod taktirko prof. Stanka Jericija. Ker se prof. Jericijo letos poslavlja od svojega poklica, so mu bivši učenci s pomočjo profesorjev pripravili pristrčno presenečenje: zbrali so se in sestavili zbor, ki je pod vodstvom Tanje Pelicon zapel nekaj pesmi. Dijaki v dvorani so svoje odobravanje in ljubezen do profesorja izrazili z veselimi vzkliki in burnim ploskanjem. Podelili so

mu razna darila in šopek cvetja. Šop je prejela tudi prof. Budal kot zahvalo za trud pri izpeljavi večera. Na odru so toplo sprejeli tudi gospo Jožico Klanjšček, ki končuje delovno dobo na šoli. Ob koncu sta ga. rav. R. Lojk in prof. Kazimira Paulin podelili knjižni dar vsem dijakom, ki so popoldne prihajali v šolo in pomagali pri izdelavi map s slovenskimi motivi. Te so podarili nemškemu gostom z Danske ob velikem prazniku Evrošole. Brušure z nemškimi prevodi slovenskih avtorjev, opremljene z deli naših umetnikov, so prejeli starši, ki so imeli v gosteh ljubljanske in nemške otroke z Danske in nato še ljubljanske. Res uspela prireditev!

i.k.

Zahvala

V imenu vseh, ki so se udeležili uspele zaključne prireditve, s katero je v Kulturnem domu v soboto, 3. junija 1995, šola Ivan Trinko prikazala svoje delovanje, se zahvaljujem gg. prof. Lučani Budal, Stanislavu Jericiju, Arturu Brescianiju, Sonji Lutman, Kazimiru Paulinu, Hilariju Peliconu, Vandi Sever ter prof. Hijacintu Jussi, g. Niku Klanjščku in gdč. Faniki Klanjšček, Tanji Pelicon in vsem bivšim učencem naše šole, ki so ubrano zapeli prof. Jericiju v zahvalo za pridobljeno znanje na glasbenem področju.

Zahvaljujem se tudi pomožnemu osebju šole in vsem staršem, ki so pripomogli k uresničitvi prijetnega družabnega srečanja po prireditvi.

Ravnateljica
prof. Simčič Lojk Rožica

Osnovnošolci spet v goriškem Kulturnem domu

V petek, 2. junija, so se v dopoldanskih urah osnovnošolci šole O. Župančič in F. Erjavec iz Štandreža spet zbrali v goriškem Kulturnem domu, da bi prisostvovali vsakoletni zaključni telovadni akademiji športnoritmičnega odseka SZ Dom. Marsikateri njihov vrstnik oziroma sošolec je nastopal v prikupnem, ritmično-športnem prikazu spretnosti, ki si jih je pridobil med letom pri obiskovanju telovadnega tečaja. Na odru se je zvrstil ves podvodni svet z Neptunom na čelu, ki je bil jezen zaradi onesnaženega morja in nemarnosti zemeljskih prebivalcev. Mladi gledalci so radi sledili nastopajočim, saj jih je ritem vesele moderne glasbe popolnoma osvojil. Za prikazom Neptunovega kraljestva se je odvijal nastop kulturne skupine Ikar z Gorenjske, ki združuje begunske otroke in mladino iz BiH. Mladi so zavzeto prikazali otožno, žalostno igrice Povodni mož: otroka zajamejo valovi in znajde se v kraljestvu Povodnega moža. Čeprav mu ta nudi polno lepih, dragocenih igrac, si otrok vroče želi le eno: iti spet domov k staršem, bratu in sestri. Biti hoče spet z njimi, kajti edina prava sreča je le tam, pri njih. Ta pravljica je zelo pomenljiva in boleče resnična za begunske otroke, ki si nadvse želijo vrniti se v svojo domačo kraje, kjer so brezskrbno živeli, dokler jih ni nesrečna, kruta vojna vihra razkropila na vse strani.

Ponovitev te akademije, obogatene z nastopom pevskega zbora srednje šole Ivan Trinko pod vodstvom prof. Stranka Jericija, je bila isti dan zvečer ob 20. uri.

Goriško škofijsko romanje v Padovo

Na binkošno soboto je naša nadškofija poromala k sv. Antonu v Padovo ob 800-letnici rojstva tega svetnika. Kljub bolj klavrnemu vremenu je bilo kar 18 avtobusov udeležencev iz vse nadškofije, med katerimi so bili trije s slovenskimi verniki, in sicer iz Gorice, Sovodnjah in Mavhinj-Zgonika. Ko je nadškof z okrog 40 duhovnikov obhajal sv. evharistijo, smo napolnili baziliko. V začetku svete maše nas je pozdravil tudi po naše; v slovenščini smo brali tudi eno berilo in prošnjo pred darovanjem. Med obhajilom smo navdušeno zapeli *Jezus naš je vstal od smrti* in tako počastili Krustusa in sv. Antona, ki je bil v svojem življenju tudi po naših krajih.

Kljub nestalnemu vremenu smo bili resnično veseli, da smo šli na to božjo pot. Sv. Antonu smo toplo priporočili slovensko skupnost na Primorskem, da bi ostali zvesti Bogu in Cerkvi; prosili smo, da bi naše družine in naša mladina našle Boga in v njem iskali srečo, ne pa v tuzemskih stvarih, ki nudijo le razočaranja, če jih uporabljamo v nasprotju z božjo postavbo. mf

Mlade oči, upajte si sanjati!

Pohod miru 687 km upanja z Ernestom Oliverom

V času, ki se zdi, da je izgubil vsako upanje in smisel obstoja, ter dopustil, da se nad vsem naduto pasejo malomarnost, sebičnost, ločenost in strah, ustanovitelj torinskega SERMIG-a (Servizio Missionario Giovani) Ernesto Olivero in njegovi prijatelji želijo prehoditi po italijanskih cestah 687 km poti, da bi dali otrokom in mladim upanje v življenje. Za uresničitev velikih želja in dobrih načrtov, ki bdijo v srcu vsakega človeka, se je treba podati na strmo in težavno pot. Hoditi pomeni preizkusiti lastne zmogljivosti; pomeni biti brez vsakdanjih ugodnosti, ki nas razvajajo; pomeni zopet odkriti bistvene življenjske vrednote, rešiti se potreb, ki jih je umetno ustvarila naša družba. Hoditi pomeni stopiti globlje vase, najti osebno poenotenje v svoji notranjosti; pomeni učiti se živeti v vztrajnosti in zvestobi to, v kar se veruje. In še: hoditi pomeni srečevati se z ljudmi in spoznati, da ne obstajajo nerešljivi problemi.

V ponedeljek, 5. junija, se je vsedržavni pohod miru za otroke in mlade začel v Novi Gorici pred občino. Po uvodnih pozdravih tamkajšnjega župana dr. Špacapana, goriškega prvega meščana Valentija in dekana Paljka se je peščica pretežno mladih ljudi odpravila na pot po cestah Nove Gorice in prek mejnega prehoda pri Sv. Gabrijelu v Gorico. In spet sta bili dve Gorici eno samo mesto, kraj odhoda in obenem dosežen cilj... Ernesto: »Moje oči so že videle nasilno ubite otroke; iste moje oči vidijo danes dva župana, ki želita ustvariti most...« Prek mestnega središča je sprevod prišel do bivšega malega semenišča, kjer je bilo v avli magni sedeža fakultete za med-

narodne in diplomatske vede srečanje z Ernestom, docenti in oblastmi. Med drugimi je svoje senzibilizirajoče pričevanje podal tudi p. Kušan Stjepan iz Zagreba, ki deluje z bosanskimi prizadetimi otroki (1.100.000!) v okviru Unicefa. Kljub obupu in pasivnosti moramo nositi s sabo upanje, ki edino lahko zopet rodi življenje. Ernesto: »Nič ni nemogoče, če veruješ. Če izrečeš Gospodu svoj zastonski in razpoložljivi "da" in pri tem ne iščeš svojih interesov, boš zaživel v čudoviti in nepredvidljivi pustolovščini; prek tebe se bodo v svetu širili upanje, veselje, življenje. Pomagal boš tisočim ljudem. Vse se lahko spremeni, če želiš stopiti v misli Boga in gledati z njegovimi očmi...« In kaj je to, če ne revolucija ljubezni, ki jo naš svet tako potrebuje?

Po obisku treh goriških klaris v klavzuri ulice Alviano se je Ernesto popoldan srečal z javnostjo in osnovnošolskimi otroki v Gradišču. Malčki so ga s svojimi živimi in neposrednimi vprašanji prijetno presenetili in dokazali, da se je njegovo čisto sporočilo dotaknilo njihovih nedolžnih srčk. Nekaj pred 18. uro pa se je manjša množica odpravila iz Fiumicella peš proti Ogledju. Ernesto, ki do 33. leta ni nikdar nastopil v javnosti, ker se je imel za boječega, nas je še spodbudil: »Ni nemogoče premagati zla! Sredstva zla so namreč ljudje, ki niso prav nič bolj močni od nas.« Pri maši med mozaiki in kamni starodavne patriarhalne bazi-like, v kateri se je okrog oltarja zbrala lepa množica vernikov, je somaševalo več kot 15 duhovnikov (žal niti eden slovenski). »Kako ljubke so na gorah noge glasnika radosti, ki oznanja mir...«

Kdor je vsaj malo spoznal Ernesta Olivera, je ob njem zadihal duh po Bogu; moč Besede in molitve rojevata v njegovi brezpogojni razpoložljivosti bogate in konkretne sadove. Nekateri od teh so: skrb za tisoče oseb v težavah (za zapuščene otroke, zasvojenice, bolnike, zapornike, tujce...), 1000 ur zastonskega dela prostovoljcev vsak dan, nočna bivališča za 400.000 oseb, nabiranje in pošiljanje ton pomoči državam v vojnah, 1000 razvojnih načrtov, skrb za 100.000 brazilskih otrok, ki živijo po cestah, mednarodne šole itd. Vse to je sad molitve. »Gorje meni, če bi ne dovolil, da prihaja Gospod v vsaki najmanjši in vsakdanji stvari v moje življenje in mi dela dobro!... Vsak dan moramo začeti znova,« je rekel, »da nas bo Gospodova ljubezen le enkrat v celoti prevzela.« Po maši je sledil blagoslov dveh oglejskih svetilk na olje, ki ju bo Ernesto 21. junija v Rimu podaril papežu in predsedniku Scalfaru ob sklepu pohoda. Njegove zadnje besede so bile: »Nikdar se ne bojte, da se vaše sanje lahko uresničijo!«

Ko je po zaključenih slovesnostih vedra množica pokramljala pri obloženih mizah zakuske, sem s pogledom iskal Ernesta. Ni ga bilo tam. Šel sem iz dvorane in ga našel v bližnjem baru. Obdajalo ga je kakih petnajst mladostnikov z uhan, modernimi strganimi hlačami in »avantgardnimi« pričeskami. Pozorno in živeto so poslušali ponižnega, upokojenega in plešastega možička - Ernesta.

Taki podhodi naj se ne končajo samo pri šeststosestosemdesetem kilometru!

DD

Zabavni enodejanki na Prazniku špargljev v Štandrežu

Tako prijetno je na pragu poletja srečati se v Štandrežu na tradicionalnem Prazniku špargljev. Letos so nam skrbni in prizadevni Štandrežci pripravili presenečenje: praznik se je namreč odvijal v župnijskem vrtu, ki ga krasijo mogočen kostanj in košate lipe.

Prav te ustvarjajo zelo domače vzdušje, saj nas v mislih vodijo nazaj v »stare čase«, ko so Slovenci tako radi, posebno ob nedeljah, posedali pod njimi in prijateljsko kramljali. Prostor je res veliko privlačnejši kot prejšnji. Člani društva so poskrbeli za gradnjo primerne pokritega odra, uredili so prostor poleg njega in plesišče.

Na tem novem odru na prostem je doživela v nedeljo, 4. junija, štandreška mladinska dramska skupina v sedanjih zasedbi svoj gledališki krst s prediero veseloigre *Forum*. Enodejanko, ki se opira na televizijsko istoimensko oddajo, je spretno priredila in zrežirala dolgoletna Majda Zavadlav. Vsi nastopajoči so petošolci štandreške osnovne šole F. Erjavec: Peter Povšič, Danijel Nanut (žal odsoten zaradi bolezni, zato je izpadel tudi njegov lik policaja), Corva David, Andrea Mozetič, Jana Plesničar in Eva Del Fabbro. Veseloigro s poučnim koncem so podali temperamentno in brez treme. Pogumno so zaigrali vsak svojo vlogo in dialoge podajali glasno in razločno. Igrice bodo otroci verjetno spet prikazali ob koncu šolskega leta, v sredo, 7. junija, v šolskih prostorih. Sicer upamo, da ni to njihov osamljeni nastop, ampak da bodo še igrali in tako vzbujali gledališče, da se bodo čez nekaj let vključili v dramsko družino PD Štandrež. Bodočnost vsakega društva je namreč v mladini.

Po nastopu mladinskega pevskega zbora z Vrhva sv. Mihaela pod vodstvom Marjanke Čevdek in po nagradovanju pritrkovalcev ter otrok, ki so sedeli v zadnjo nedeljo v maju na ex-temporeju, je sledila vedra igra *Legenda o birokratu Štampilji*, ki ne more umreti. Izvajali so jo člani dramskega odseka PD Štandrež Marko Brajnik, Majda Zavadlav, Božidar Tabaj. Poleg njih so sodelovali še otroci Peter Povšič, Corva David in Andrea Mozetič.

Božidar Tabaj se je kot ponavadi dobro vživel v uradnika Štampiljo, ki je ves zaverovan v svoj uradniški posel. Tudi od smrti zahteva izkaznico in potrebne uradne listine, ker brez teh noče v njo. Majda Zavadlav je »grozljivo« (njene oči so se kar iskrale) bleščeče podala Smrt, ki se večkrat vrne (njene prihode podčrtujeta bučna glasba in dim), da bi popeljala s sabo uradnika. To ji seveda ne uspe, ker ji vsakič manjka kak »uraden« dokument. Nazadnje objokana zbeži in se ne vrne več ponj.

Enodejanka je zanimiva, ker je nekoliko drugačna od običajnih kratkih komedij. V njej nastopa tudi pripovedovalec (Marko Brajnik), ki povezuje besedne spopade med uradnikom in smrtjo. Tekst je izbral in režiral Emil Aberšek, ki je letos gotovo še posebno vesel in zadovoljen, saj je imel s štandreškimi igralci veliko zadoščenja v njihovi jubilejni, trideseti sezoni neprekinjenega delovanja.

Iva Koršič

200-letnica šole na Proseku

Posnetek s proslave na Proseku (Foto Kromna)

Ob množični udeležbi so v soboto, 3. junija, na Proseku proslavili 200-letnico tamkajšnje slovenske osnovne šole, ki so jo ob tej priložnosti poimenovali po znanem slikarju Avgustu Černigoju. Govornici sta bili predsednica pripravljalnega odbora proslave Ksenija Majovski in openska didaktična ravnateljica Stanislava Sosič Čuk. Ksenija Majovski je poudarila pomen šole kot ene izmed temeljnih dobrin naše narodnostne skupnosti v Italiji, katere življenja del je. Podala je kratek pregled zgodovine proseške šole ter poudarila vlogo šolstva kot preprečevalca ponovnega nastopa razmer nasilja iz preteklosti.

Stanka Čuk je poudarila pomen šole za ohranitev in razvoj slovenske narodne zavesti, ki se vije kot rdeča nit skozi čas. Ena od temeljnih človekovih pravic, je nadaljevala Čukova, je pravica vzgoje v ma-

terinem jeziku, ki je tudi predpogoj za narodno bit. Izrazila je zahvalo zaslužnim šolnikom, ki so vztrajali tudi v za Slovence najhujših časih, ter poudarila nalogo šole v zamejstvu, ki je ta, da pripravi za poklic in za življenje pokončnega in ponosnega človeka, ki je zvest sebi in svojemu narodu. Pri tem so pomembne odgovornost, timski pristop in dostojna poklicna pripravljenost učiteljev.

Proslava, ki se je udeležilo več uglednih gostov (med temi tudi vicekonzul Republike Slovenije v Trstu Zorko Pelikan), je vsebovala tudi kulturni spored, ki so ga oblikovali osnovnošolci, domači pihalni orkester in moški zbor Vasilij Mirk. Ob tej priložnosti je pripravljali odbor tudi izdal brošuro z naslovom *Šola in čas*, ki podaja zgoščen pregled delovanja proseške osnovne šole od l. 1795 do danes.

Praznovanje 30-letnice slovenskega jezika v bogoslužju

Slovenska župnijska skupnost v Rojanu je v nedeljo, 4. junija, v Marijinem domu svečano proslavila pomembno obletnico. Uvodno misel je posredoval dr. Kazimir Humar. Sledil je bogat kulturni program, ki sta ga povezovla Marta Mamolo in David Korošic. Prva je nastopil dekliška skupina pod vodstvom Giorgine Pisani. Nato so nastopili nadarjeni solisti bas Štefan Bembi ob spremljavi mladega pianista Marka Sancina, harmonikaš Adam Selj ter bariton Giuliano Pelizon. Z učinkovito izvedbo sonate H. Ecclesa sta nastopila Valentina Bambi z violo in njen brat Štefan ob klavirski spremljavi. Spored je sklenila skupina *Status symbol* z narodnimi pesmimi. Gost večera je bil MePZ Ognjišče iz Kopra, ki je pod vodstvom Lojzeta Furlana dovršeno zapel štiri slovenske pesmi.

Pomembnost kulturne prireditve v Rojanu so s svojo prisotnostjo in pozdravi podčrtali dr. Peter Vencelj, dr. Filibert Benedičič, Marija Ferletič, Marij Maver, Lučka Susič, Lojze Furlan v imenu škofa Piriha, Tone Kostnapfel v imenu ZCPZ na Tržaškem, ki je rojanskemu pevskemu zboru podelil tudi plaketo. Prireditev se je končala z nastopom v pmlajeni in številni zasedbi mešanega cerkvenega zbora iz Rojana pod vodstvom Humberta Mamola, ki je še enkrat podčrtal vlogo, ki jo imata slovenska pesem in beseda v bogoslužju za ohranitev slovenske identitete v tem delu Trsta. T.P.M.

Koncert ob 25-letnici otroških pevskih revij

V soboto, 3. julija, se je v dvorani Kulturnega doma v Trstu odvijal koncert v obliki revije ob 25-letnici otroških pevskih revij *Pesem mladih*, ki jo organizira Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta, in *Naša pomlad*, ki jo onstran državne meje prireja Zveza pevskih zborov Primorske. Na odru se je zvrstilo 11 otroških in mladinskih zborov: zamejstvo so predstavljali OPZ Kresnice od Sv. Ivana pod vodstvom s. Karmen Koren, Zvonček z Repentabra (vodi Tone Bedenčič), Vigred iz Šempolaja (vodi Eva Čuk) in zbor osnovne šole Fran Venturini iz Boljunca (vodi Silvana Dobrila); matico pa zbori osnovnih šol iz Kopra, Ajdovščine, Črnega vrha, Solkana, Cola in od Dekanov. V imenu organizatorjev je spregovorila Darja Smotlak Pahor, ki je tudi izrazila upanje, da se bo ta pobuda v bodoče nadaljevala. Ob tem pa je treba zabeležiti skromno udeležbo občinstva, kar je gotovo negativna točka na sobotnem koncertu, ki je prvi te vrste v zgodovini pevskih revij *Pesem mladih* in *Naša pomlad*.

Delegacija GZS v Trstu

Posnetek s sestanka obeh delegacij (Foto Kroma)

V ponedeljek, 5. t.m., se je v Trstu mudila delegacija Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), ki jo je vodil predsednik mag. Dagmar Šuster. Obiskala je Adalberta Donaggia, predsednika tržaške trgovinske zbornice, s katero ima slovenska zbornica tradicionalne in plodne stike. Pogovori so bili o gospodarski situaciji v Italiji in Sloveniji, o izmenjavi med državama, o problemu železniških in cestnih povezav, o starih dolgovih Jugoslovanske izvozne in kreditne banke, o sejmih ter o reviziji list C in D Tržaškega sporazuma. Podana je bila pozitivna ocena gospodarske izmenjave med državama, ki je bila lani rekordna, letos pa bo ta rekord še izboljšala. Domenili so se tudi za izpeljavo nekaterih konkretnih pobud, kot npr. večje prisotnosti slovenskega gospodarstva na tržaškem velesejmu, pomoči izvedencev tržaške in drugih zbornic slovenski strani pri prilagajanju na obveznosti Evropske unije idr. Srečanja sta se udeležila tudi generalna konzula Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan in Italije v Kopru Michele Esposito.

Delegacija GZS se je srečala tudi s predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ). Temi pogovora sta bili ocena gospodarskega položaja in sodelovanje GZS s SDGZ na področju informatike, poslovnih srečanj itd.

Končan niz prireditev o slovenski kulturi v Trstu

Z okroglo mizo v muzeju Revoltella se je v torek, 30. maja, končal niz prireditev v znamenju spoznavanja slovenske kulture v Trstu, ki ga je organizirala tržaška občinska uprava. Niz se je začel z otvoritvijo razstave v palači Costanzi ob obisku ljubljanskega župana Dimitrija Rupla v Trstu; načrtovan pa je bila veliko prej.

Okrogle mize so se udeležili tržaški podžupan Roberto Damiani, občinski svetovalec SSK Peter Močnik, ravnateljica muzeja Revoltella Maria Masau Dan, prof. Pavle Merku in Miran Košuta, ki so podali pozitivno oceno o pravkar zaključeni pobudi.

Izlet Svetoivančanov v Sirmione

V nedeljo, 4. t.m., se je skupina svetoivanskih pevcev in župljanov ter prijateljev podala na lep in prijeten celodnevni izlet v zanimivosti poln kraj Sirmione ob Gardskem jezeru. Tam so si ogledali utrdbo iz časa vladavine veronske rodbine Della Scala, središče mesteca in izkapanine velike rimske vile, katerih se je oprijel vzdevek Katulove jame. Po kosilu v restavraciji »Al frassino« blizu istolimske božjepotne cerkve so se izletniki podali še na krajši ogled Peschiere, po štiriurni vožnji z avtobusom pa so se v večernih urah vrnili domov. Udeleženci bodo na nedeljski izlet nedvomno ohranili lep spomin, saj na njem veselja in pesmi gotovo ni manjkalo.

(iž)

Slovo od duhovnika don Annunziata

Smrt je naglo potrkala v openskem župnišču in tančica žalosti je prekrila openske vernike. Prišla je po duhovnika, italijanskega kaplana don Annunziata Barbata, ki bi septembra dopolnil 53 let. V soboto, 3. junija, mu je odpovedala umetna žila, ki so mu jo pred nekaj leti vgradili v krvni obtok.

Duhovnik Annunziato je prišel na Opčine septembra 1991 pozamenjavi župnika. Delal je z italijanskimi verniki v župniji. Imel je dar komunikacije, zato je hitro navezal stike ne samo z italijanskimi verniki, ampak tudi s slovenskimi. Takoj ob začetku smo duhovniki sklenili, da bomo delali za ljudi, za konkretnega človeka, ki živi tu na Opčinah in da nas nobena pregraja ne bo omejevala. Tako je bilo do sobote, 3. junija. Na zadnjem škofovem pastoralnem obisku, pred letošnjo Veliko nočjo, smo z veseljem ugotavljali, da je naša pot že nagrajena, saj smo skupnost pripravili, da je složna in v duhovno pozitivni drži pričakala svojega pastirja škofa Lovrenca Bellomija.

Taka pastoralna usmeritev je tudi v praktičnem življenju obrodila nekaj pozitivnih sadov. Mladi, italijansko in slovensko govoreči, so se spoznali, občasno skupaj molili, odšli na skupen izlet v Slovenijo in imeli še več lepih načrtov in idej.

Ob izhodu iz cerkve so se ljudje začeli pozdravljati, se medsebojno sprejemati. Uvedli smo medsebojno voščila za praznike in večje slo-

vesnosti. Kaplan Annunziato je dve leti organiziral v župnišču tečaj slovenščine za italijanske vernike. Rad je prihajal na slovenske prireditve v cerkvi in v Marijinšču. Njegovi najboljši prijatelji na Opčinah so bili Slovenci!

V sredo, 31. maja, smo v cerkvi imeli šmarnični koncert Marijinih pesmi. Z navdušenjem je poslušal še zlasti mlade pevke Vesele pomladi in ob koncu koncerta čestital zborovodju Francu Pohajaču, še zlasti za dve pesmi, ki so mu jih pevke zapele na pogrebu v sredo, 7. junija, v openski cerkvi. Večer pred svojo smrtjo sem ga osebno povabil, naj le pride na koncert skupine Resonet, ki je bil v naši cerkvi. Povabilo je sprejel, kot da bi vedel, da so to zadnje pesmi, ki jih bo slišal.

Nenadna smrt duhovnika Annunziata bo pri graditvi mostov pustila veliko praznino. Pušča pa drobno zrno sprave in sožitja, ki bo za vedno vsajeno na openska tla. Bog, ki

daje rast, bo pa že poskrbel, da bo vzkliko, ko bo čas, saj On določa obdobja rasti, dozorevanja in čas žetve. To misel, ki sem jo povedal pri nedeljskih mašah na binkošno nedeljo, so nekateri verniki udeležanili v simbol, ki so ga prinesli pri darovanju pogrebne maše: košaro kraške zemlje, v katero je vsajeno zrnje.

Pogrebni slovesnosti se je v sredo, 7. junija, udeležilo veliko vernikov obeh narodnosti. Sodeloval je tudi cerkveni pevski zbor Sv. Jernej, MPZ Vesela pomlad, župnijska mladinska in študentska skupina. Pogrebno mašo je ob udeležbi večjega števila duhovnikov vodil škof Bello mi. Od pokojnega so se z besedo slovesa poslovili mladi in predstavniki župnijskega sveta dr. Drago Štoka. Pokojnega duhovnika so z avtobusom pospremili v njegov rojstni kraj Pianiga pri Padovi verniki obeh narodnosti. Imeli so občutek, da se s tem Bogu zahvaljujejo za prijatelja, glasnika humanosti in strpnosti.

Zvone Štrubelj

Zaključek šmarnic na Opčinah

V sredo, 31. maja, zvečer se je v župnijski cerkvi sv. Jerneja na Opčinah odvijala tradicionalna pobožnost s koncertom ob zaključku šmarnic. Po šmarnicah in blagoslovu je številno občinstvo prisluhnilo nastopu domačega cerkvenega zbora Sv. Jernej, dekliški pevski skupini in mladinskemu zboru Vesela pomlad ter vokalni skupini Musica noster amor. Zbore sta pri orglah spremljala Vinko Škerlavaj in Martin Vremec, tradicionalno misel pa je prebrala Jasna Merku.

Občinstvo je s toplim aplavzom nagradilo nastopajoče, ki so prikazali res kvalitetno podan izbor tako Marijinih majniških pesmi kot tudi nabožnih in pesvetnih skladb renesančnih in modernih avtorjev.

(iž)

Podpis za življenje

Po letih nasilja in manipulacije majhnega, neboljnjega bitja, ki je začetek vsakega življenja, je čas, da začnemo razmišljati o vsem tem, kar se dogaja okrog nas in česar se večkrat ne zavedamo.

Zarodek, mala oplojena celica, ki se razvija, rase in začneja avanturo življenja v skrivnostnem materinem telesu, je v resnici najbolj neboljeno poznano bitje. Izpostavljeno je veliki nevarnosti: prekinjeni izpolnitvi svojega poslanstva - rojstva. To bitje danes trpičijo manipulacije in grozote, ki v mnogih primerih niso niti znanstveno in zdravniško preizkušene. Nezadostnost obstoječih in odsotnost primernih zakonov in pravil, ki zadevajo tehnike nadzorovane oploditve, je vzrok popolnega pomanjkanja socialne in zakonske zaščite še nerojenega.

V takih razmerah, ki so - po mnenju mnogih - podobne tistim v »far westu«, je *Gibanje za življenje* začelo s pobudo nabiranja podpisov s ciljem, da se spremenijo nekatere postavke prvega člena Civilnega kodeksa. Spremenjene naj bi bile takole:

1. vsako človeško bitje je pravna oseba že od trenutka spočetja;
2. premoženjske pravice, ki jih zakonodaja priznava v prid spočetega, so podvržene rojstvu.

Podpise nabiramo po pristojnih občinah. Kdor biva v Gorici, se lahko podpiše na volilnem uradu goriške občine od ponedeljka do sobote od 9. do 12. ure. Dodatne informacije lahko prejmete pri Centru za pomoč življenju, Corso Verdi 4, Gorica, od ponedeljka do sobote od 11. do 13. ure in ob sredah popoldne od 15. do 17. ure. V istem centru nabiramo tudi pletnice in otroško dietetično hrano za pomoč nekaterim materam v tiski, ki jim center sledi.

n.p.

Sodelavce prosimo, naj zaradi spremenjenih urnikov tiskarne odslej pošiljajo svoje prispevke najkasneje do ponedeljka zvečer.

Novice iz Ronk

Vsobotno, 27. maja, je društvo Jadro priredilo v občinski knjižnici zanimivo razstavo, povezano z dogodki iz leta 1945. Najprej so bili razstavljeni takratni časopisi in razne slike; društvo se je tako uvrstilo v sklop prireditev in pobud, ki nas ob 50-letnici konca vojne in zmage nad nacifašizmom želijo spomniti na takratne razmere. Nato so bili razstavljeni stari slovenski učbeniki, raznovrstne knjige, zvezki in spričevala ter razne fotografije učiteljev, učencev in uradni trojezični dokumenti o imenovanju prvega tržiškega ravnatelja slovenskih šol v Laškem l. 1945. Pri razstavi so z raznimi predmeti sodelovali domačini, društvo Jadro, ki hrani knjižno zapuščino društva Triglav, NSK, JVKC-CCPP, VZPI-ANPI in dr. I. Petkovšek. Pred razstavo sta o tistem času spregovorila še uč. Vida Tusulin-Daneu (žena bivšega ravnatelja Danila Daneua) in Lojze Markovič, bivši predsednik društva Triglav. Ob tej priložnosti so nastopili otroci OŠ iz Romjana, Fabio Devetak in Fulvia Antoniale iz SCGV E. Komel iz Gorice, harmonikaš Viljem Gergolet iz Doberdoba. Predstavljena je bila zadnja številka glasila *Jadro* 95, ki je vsebinsko zelo bogata, kot je povedala prof. Nada Pertot, ki je publikacijo lektorirala in tudi predstavila.

V nedeljo, 4. junija, pa je posvetovalna slovenska komisija pri JVKC-CCPP organizirala tradicionalno srečanje učencev v Selcah. Sodelovali so slovenski vrtec in OŠ iz Romjana ter OŠ iz Kostanjevice na Krasu. Škoda, ker se zaradi slabega vremena prireditev ni mogla razviti na odprtem; in vendar je vse potekalo lepo tudi po zaslugi veselih malčkov in prisotnosti mladega čarodeja iz Nove Gorice.

Karlo M.

Čestitke

Dne 4. junija se je pridružil Nadji, Jožkotu in Luki nov družinski član. To je mala črnolasa LARA. Njej in družini čestita zbor Rupa-Peč.

Založba Devin razpisuje natečaj

Roman novega časa

Literarni natečaj je namenjen zamejskim in primorskim ustvarjalcem. Svoje kratke romane (v obsegu približno deset avtorskih pol - 160 strani) pošljite Založbi Devin, Ulica Montecchi 6, 34137 - Trst, najkasneje do vključno 30. avgusta 1995.

Žirija, ki jo sestavljajo Marij Čuk, Magda Jevnikar, Mima Kapelj, Matevž Kos in Ilde Košuta, bo izbrala le tiste prispevke, ki niso še izšli v knjižni obliki, in tiste, ki bodo odgovarjali naslednjim pravilom:

- roman mora biti napisan v slovenskem jeziku;
- vsak avtor naj pošlje na navedeni naslov en tipkopis ter kopijo diskete;

- roman ne sme pretirano presehati razpisane dolžine;
- tipkopis naj bo podpisan s šifro;
- avtor kratkega romana naj priloži kuverto, na kateri naj bo zapisana šifra in naslov natečaja (*Roman novega časa*) ter v notranjosti list s naslednjimi podatki: ime in priimek, naslov stalnega bivališča in telefonska številka.

Tri najboljše dela bodo nagrajena z objavo pri Založbi Devin v novi zbirki *Roman novega časa*. Podeljene bodo tudi simbolične denarne nagrade v znesku:

- 1.000.000 lir - 1. nagrada
- 800.000 lir - 2. nagrada
- 600.000 lir - 3. nagrada.

Za vse odločitve je pristojna komisija. Informacije: Založba Devin, tel. 040/7796390.

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel - Gorica

GLASBENI POKLON GOJENCEV OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

sobota, 17. junija, ob 20.30 v komorni dvorani SCGV, Drevored XX. septembra 85; sredo, 21. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

DAROV

Peč. Za cvetje: Pavletič Ivanka 20.000 lir.

Za cerkev na Vrhu: v spomin na očeta Ferdinanda Cotiča hčerka 15.000 lir.

Za cerkev v Rupi: v spomin Jožka Marušiča družina 100.000 lir.

Za PD Štandarež: Bruno Budal 50.000 lir.

Za Kat. glas: druž. Ciglič, Kanada, 60.000 lir; N.N. iz Škednja 50.000 lir.

Za Sveto goro: v spomin na pok. starše Lojze Solvi 50.000 lir.

Za slov. Karitas: v spomin na drago mamo Ivanko Brumat ob prvi obletnici smrti Mirjam in Irene 200.000; Jelka in Božena Terčon, Trst, 50.000; N.N. v spomin pok. Mirte Jarc 100.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Ada in Rinko 30.000 lir.

Za cerkev v Samatorci: Lida in Gianni ob 25-letnici poroke 100.000 lir.

Za cerkev v Zgoniku: Zmaga Radetič v spomin na pok. mamo Viktorijo 100.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Štarmarju-Žavljeh: Štrajn Veronika 50.000; Zlobec A.M. 50.000; Jurada Danilo 10.000; Sodnik Marija 50.000; N.N. 80.000 lir.

OBVESTILA

IZLET NA PORTUGALSKO. Udeležence izleta na Portugalsko naprošamo, da do konca tega meseca poravnajo na upravi KG celoten znesek potovanja. Kot smo že poročali, bo potovanje od ponedeljka, 17. julija, do vključno sobote, 22. julija 1995.

GORICA. V GALERIJI KATOLIŠKE KNJIGARNE na Travniku razstavlja DEMETRIJ CEJ. Razstava bo odprta do 17. junija in si jo lahko ogledate po urniku knjižarne.

GABRJE. V nedeljo, 11. junija bo DAN BOLNIKOV, bolehnih in ostarelih sovedenjske občine. Spored: ob 16.30 spovedovanje; ob 17. uri sv. maša, poje MePZ Rupa-Peč, sledi maziljenje za zdravje; ob 18. uri koncert Komorne vokalne skupine pod vodstvom Aleksandre Pertot, sledi družabnost. Poskrbeli bomo za prevoz sosedov in znancev! Pristrčno vabljeni!

GORICA. SLOV. PLANINSKODRUŠTVO prireja v nedeljo, 11. t.m., v Št mavru 24. srečanje zamejskih planincev s planinci iz matične domovine v sodelovanju z rajonskim svetom in KD Sabotin v Št mavru. Od 9. do 10. ure bodo šli udeleženci mimo ruševin samostana in cerkvice do vrha Sabotina (609 m) - hoje je za slabe tri ure - ter se nato zbrali ob sopleh nekdanje šole v Št mavru, kjer bo ob 14. uri priložnostni spored z družabnostjo.

GORICA. SVET SLOV. ORGANIZACIJ sporoča, da bo v četrtek, 22. junija 1995, v prostorih komorne dvorane Katoliškega doma predstavitev glasbene zbirke *Za staro pravdo*, ki prinaša predvsem vokalne skladbe na puntarsko temo. Vabljeni!

TRST. MAŠA V RIŽARNI. V nedeljo, 11. t.m., bo ob 17. uri v Rižarni vsakoletna sv. maša za vse tujakšnje žrtve in za vse žrtve druge svetovne vojne, ki so darovale svoje življenje za svobodo in pravičnejši svet. Maševal in govoril bo g. Jože Špeh.

TRST. POHOD NA NANOS. Odbor za mladinsko pastoralo v tržaški škofiji vabi mlade v nedeljo, 11. junija, na pohod na Nanos. Med pohodom bomo imeli nedeljsko mašo. Zberemo se ob 11. uri pred Marijaniščem. Vrnemo se v večernih urah. Za prevoz bo poskrbljeno. Odidemo v vsakem vremenu. Če bo dež, bomo program prilagodili. Vabljeni!

TRST. DRAGE NONE IN NOTI! Skupina slovenskih mladih prostovoljcev iz Trsta Vas vabi na MEDGENERACIJSKO RAJANJE, ki bo v nedeljo, 11. t.m., ob 15. uri na Božjem polju blizu Proseka pri skupnosti Družina Opčine. Sodelujejo ansambel Zvezde, čarodejka Nada Carli in otroški pevski zbor. Poleg tega bodo lov na zaklad in druge igrice. Toplo vabljeni!

SREČANJE TRŽAŠKIH IN GORIŠKIH DUHOVNIKOV. Tradicionalno vsakoletno srečanje slovenskih tržaških in goriških duhovnikov, redovnikov in redovnic bo v torek, 13. junija, ob 10. uri v cerkvi Marije Brezmadežne na Pesku. Vodil ga bo dr. Rudi Koncila iz Ljubljane.

TRST. PRAZNIK SV. ANTONA. V torek, 13. junija, bo ob 17. uri na praznik sv. Antona Padovanskega ob 800-letnici njegovega rojstva v cerkvi Novega sv. Antona slovesna maša v slovenščini. Sodelovala bosta pevska zbor Novega sv. Antona in iz Branika. Vabljeni vsi slovenski verniki!

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA obvešča, da bo odhod otrok v kolonijo v Comeglians 3. julija, vrnitev pa 22. julija. Za podrobnejša navodila bomo klicali starše, takoj ko nam bodo občine izročile skede vpisanih otrok. Sprejeli bomo vse vpisane otroke, tudi če bodo v nadštevilu.

KOROŠKA. DUHOVNE VAJE ZA DUHOVNIKE. V Tinjah na Koroškem bodo duhovne vaje za duhovnike in diakone od nedelje, 2. julija, s pričetkom ob 18. uri, do srede, 5. julija, do 13. ure: *Pot duhovnika z evangelijem po Mateju*. Vodi nadškof dr. ALOJZIJ AMBROŽIČ iz Toronta. Od nedelje, 24. septembra, ob 18. ure, do srede, 27. septembra, do 13. ure: *Duhovnik v službi Cerkve*. Vodi prelat prof. dr. FRANCE RODE, Rim. Cena: 150 šil. za tečaj, 870 šil. za tridnevni polni penzion.

V DRUŠTVU SLOVENSKEH IZOBRAŽENCEV v Trstu bo v ponedeljek, 12. junija, gost večera prof. Daniele Bonamore. Njegovo pomembno pobudo za publikacijo vseh zakonov in zakonskih ukrepov, ki zadevajo slovensko manjšino v Italiji, bo predstavil inž. Jože Pečenko. Začetek ob 20.30.

RAJONSKI SVET za Pevmo-Oslavje-Št maver vabi na Borjač na Oslavju v petek, 16. junja, ob 21. uri za SCENSKI KONCERT *Al'maraš kaj za me?*

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta 18 - Gorizia - P.I. 00480890318
Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglaš in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUGA GORIŠKA MOHORJEVA
PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH
KATOLIŠKIH TEDNIKOV

15 let zbora Ivan Grbec

Ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Škednja je v nedeljo, 21. maja, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu praznoval 15. obletnico svojega delovanja s scenskim koncertom pod vodstvom dirigentke Bože Hrvatič in v koreografiji Janeza Mejača. Pevke so zapele vrsto slovenskih pesmi, pa tudi skladb drugih narodov (celo v esperantu). Koncert, na obliko katerega nismo zelo vajeni (šlo je namreč za neke vrste musical), je številno občinstvo, ki je napolnilo dvorano Marijinega doma, navdušilo. Glasbenemu delu, pred katerim je spregovorila Neva Lukeš, so sledili govori: zvrstile so se predsednica zbora Laura Sancin, predsednica društva I. Grbec Devana Černic in predstavnica ZSKD Damjana Ota, ki je skupaj z Ignacijem Oto nekaterim zaslužnim pevkam podelila srebrne in bronaste Gallusove značke; zlato značko je prejela dirigentka Boža Hrvatič. Pevkam je podelilo posebno priznanje društvo I. Grbec, ki je nagradilo tudi vse tiste, ki so kakorkoli prispevali k delovanju zbora. Med temi je bila seveda tudi prva dirigentka zbora Marta Werk-Volk.